Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ◆ 5 сентябрь 1968 йил, пайшанба ◆ № 208 (14.070). ◆ Баҳоси 2 тийин.

Л. И. БРЕЖНЕВ Ю. ЦЕДЕНБАЛ БИЛАН УЧРАШДИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев Москвада меҳмон бўлиб турган Монголия Халқ Революцион партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Монголия Халқ Республикаси Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Ю. Цеденбални 3 сентябрда қабул қилди.

Ўртоқ Л. И. Брежнев билан ўртоқ Ю. Цеденбал ўртасида суҳбат бўлди. Бу суҳбат вақтида КПСС билан Монголия Халқ Революцион партияси, Совет Иттифоқи билан Монголия Халқ Республикаси ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорликни янада ривожлантириш ва мустаҳкамлаш масалалари, шунингдек халқаро сиёсат ва халқаро коммунистик ҳаракатнинг баъзи проблемалари муҳокама қилинди. Муҳокама қилинган барча масалалар юзасидан қарашларнинг тўла бир хил эканлиги тасдиқланди.

Суҳбат қардошлик, самимий вазиятда ўтди.

ЎЗБЕКИСТОНДА ГДР МАДАНИЯТИ ДЕКАДАСИ

Социалистик мамлакатлар халқлари дўстлиги ва қардошлигини янада мустаҳкамлаш, маданий қурилиш соҳасида Германия Демократик Республикаси эришган ютуқлар билан Ўзбекистон меҳнаткашларини янада кенгроқ таништириш мақсадида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Министрлар Совети Ўзбекистонда ГДР маданияти декадаси ўтказиш тўғрисида қарор қабул қилдилар.

Декада шу йилнинг 1 октябридан 10 октябригача ўтади. Декада кунларида республиканинг саноат корхоналари, колхоз ва совхозлари, ўқув юртларида дўстлик кечалари ўтказилади. Республикамизнинг театрлари ва концерт залларида қардош мамлакат санъат усталари ўз маҳоратларини намойиш қиладилар. миллий нақш, Лейпциг ва Галле университетлари кутубхона фондларидан келтирилган қимматли китоблар, тадбиқий графика ва китоб расмлари, болалар ўйинчоқлари, бадиий фотография виставкалари ва бошқа хил виставкалар очилади.

(ЎзТАГ).

АДАБИЁТИМИЗ РАВНАҚИ ЙЎЛИДА

Ўзбек совет адабиёти муттасил ривожланиш, ҳаётнинг янги-янги қатламларини акс эттириш, ғоявий камолот, хилма-хил тасвирий воситалар билан бойиш йўлидан бориб, бадиий тафаккур соҳасида улкан муваффақиятларни қўлга киритмоқда. Кейинги йилларда қатор-қатор проза асарлари, қиссалар ва достонлар, шеърий туркумлар ва ҳикоялар, драматик ва адабий танқидчиликка оид кўпгина полотнолар яратилганлиги бу фикрни яққол исбот қилади.

Бундай асарлар адабиётимизнинг катта, ёрқин йўлдан бораётганлигини, социалистик реализм принципларига садоқатини, адабиётимизнинг халқ ҳаёти билан мустаҳкам боғланганлигини, барча жанрларнинг янги-янги фазилатлар билан такомиллашаётганини, уларда чуқур психологик тасвир билан публицистик руҳ тобора уйғунлашаётганини кўрсатиб туради.

Биз ғоят ҳаяжонли даврда яшамоқдамиз. Олам икки қарама-қарши қутбга бўлинган, коммунизмнинг ҳужумкор ва гуманистик мафкураси билан империализмнинг чиркин, ҳар қандай тубанликдан қайтмайдиган мафкураси ўртасида аёвсиз ғоявий жанг кетаётган бир даврда яшамоқдамиз ва ижод этмоқдамиз. Буни чуқур ҳис этган ёзувчиларимиз ижодиётида ҳозиржавоблик ва жанговарликнинг, партиявийлик ва халқчилликнинг, сиёсий ўткирлик ва синфий муросасизликнинг, ғоявийлик ва бадиий етукликнинг янада равшанроқ, яққолроқ зоҳир бўлиши жуда табиий ҳодисадир, албатта.

Адабиётимизнинг бугунги ижодкор авлоди Октябрнинг алангали йилларида туғилиб, унинг оламшумул тарихий ғалабаларини ўлмас инқилобий асарларда улуғлаган, Ленин ғоялари тантанасини, унинг ҳаётбахш қудратини жўшқин асарларда тараннум этган тўнғич авлоднинг ижодий эстафетасини муносиб давом эттириб, совет адабиёти хазинасини тинимсиз бойитаётганлиги, шонли адабий анъаналаримизни узлуксиз ривожлантираётганлиги билан қонуний равишда фахрланамиз.

Бугунги кундаги адабиётимиз романчилик мавзусининг кенгайганлиги билан, ихчам ва ҳаётий қисса жанрининг шаклланганлиги, драмада халқаро воқеаларга дадил қўл урилаётганлиги билан, шеъриятнинг чинакам сифат ўзгариши касб этиб, фикрли ва мунозарали бўлиши билан, адабий танқидчиликнинг эса янги, кенг мулоҳазали, принципиал кадрлар ҳисобига тўлаётганлиги билан характерланади.

Бу хил асарларда ҳаёт кенг, атрофлича, ранг-баранг қирралари билан гавдаланмоқда. Кишиларимизнинг бой маънавий дунёси чуқурроқ таҳлил этилмоқда. Одамлараро муносабатларнинг ҳаққоний лавҳалари, уларнинг яратувчилик қудрати, ижодкор тафаккури, меҳнат мўъжизалари, она-юртга муҳаббати, севги ва садоқатлари реалистик ва жозибали талқин қилинмоқда. Адабий асарларимизнинг халқимиз томонидан жуда самимий қабул қилинаётганлиги, севилиб ўқилаётганлиги бунинг далилидир.

Ўзбек совет адабиётини умумривожланиш жараёнида адабий танқидчиликнинг самарали, таъсирли роль ўйнаётганлиги ҳаммамизга маълум. Танқидчиларнинг адабиётимизнинг актуал мавзулари бўйича эълон қилинаётган мақолалари, муайян асарлар юзасидан республика ва Иттифоқ матбуотида чиқаётган тақризлари, ижодиёт масалаларига бағишланган китоблари уларнинг адабиёт тақдири билан яшаётганлигини, ютуқ ва камчиликларни объектив таҳлил қилиш йўлидан бораётганлигини кўрсатади.

Бироқ бу муҳим ҳаётий соҳада — адабий танқидчиликда ҳали жиддий нуқсонлар борлигидан кўз юмиб бўлмайди. Адабий танқидчилик — бу ҳаёт ва адабиёт, адабиёт ва китобхон ўртасида турган ижтимоий фикрнинг кўринишидир. У адабий асарларни фақат талқин қилувчигина эмас, уни кенг китобхонлар оммасига тарғиб қилувчигина ҳам эмас. Адабий танқидчилик адабий жараённи ҳаракатга келтирадиган, янги, салмоқли асарлар яратишда актив иштирок этадиган, адабиётнинг ғоявий ва бадиий тараққиётига чуқур таъсир этадиган, янги талантларни катта ижодиётга жалб қиладиган, партиямиз кўрсатмаларидан келиб чиқиб, адабиётнинг ойдин йўлини белгилаб берадиган ғоят масъулиятли соҳадир. Бу улуғвор вазифани бажаришда адабий танқидчилигимизда бирмунча хайрли ишлар қилинганлигини яхши биламиз. Бироқ бу билан ҳали қаноатланиб бўлмайди.

Бизда адабий танқид кўпинча нашрдан чиққан бирор асар бўйича ижобий ёки салбий фикр айтишдан нари ўтмаётганлиги, асарларнинг мазмунини баён қилиб бериш, ундаги образларнинг қисқача характеристикасини бериш, унга яхши ёки ўрта баҳо қўйиш билангина чегараланиб қолаётганлиги сир эмас. Кўпинча танқидчиларимизнинг мақола ёки тақризлари суст ва баъзан бир ёқлама ёзилади. Уларда мустақил фикрлаш, давр ва адабиёт ҳақида кенг мулоҳаза юритиш, адабиёт тақдири билан чинакам қизиқиш сезилмайди. Бундай мақола ва тақризлар аввало ўзларининг бадиийликдан маҳрумлиги билан китобхонни ранжитади. Шуниси ачинарлики, жуда кўп ўртоқлар адабий танқидчилик билан асосий илмий ишдан «қўл бўшаган» пайтда шуғулланадилар, уни қандайдир иккинчи қўшимча касб сифатида биладилар ёки вақти-вақти билан матбуотда кўриниб туриш учунгина бу соҳага мурожаат этадилар. Бундан бир неча касбни бирга қўшиб олиб бормаслик керак экан, деган фикр келиб чиқмаслиги лозим. Бу ерда гап адабий танқидчиликка катта эътибор бериш зарурлиги ҳақида бораётир.

Адабий танқидчилик билан ижодкорлар ўртасида маълум бир узилишнинг борлиги ҳам равшан. Улар кўпинча бир-бирларидан ажралган ҳолда ижод қиладилар. Улар ўртасида чинакам ҳамкорлик, ўзаро қилинаётган иш учун қайғуриш ҳисси сезилмайди. Шунинг учун ҳам жуда кўп китоблар, авторларнинг биринчи асарлари танқидчилар эътиборидан четда қолиб кетади. Албатта, ҳамма нашрлар юзасидан алоҳида-алоҳида фикр юритиб улгуриб бўлмайди. Бироқ танқидчиликнинг рағбатлантирувчи сўзига, унинг ҳаққоний, рўй-рост фикрига ижодкорлар муштоқ бўлишини ҳам унутиб бўлмайди.

Кейинги йилларда ўзбек адабиётининг бир неча йирик асарлари, шеърий китоблари, драматик тўпламлари ўқувчиларимизга ҳавола қилинди. «Шарқ юлдузи» журнали саҳифаларида кўпгина асарлар дунё юзини кўрди. Нашриётларимизда янги-янги китоблар босмадан чиқяпти. Радио ва телевизор экранлари орқали талай асарлар намойиш қилинмоқда. Саҳналаримизда ҳам шундай ўзгариш юз бераётир. Хўш, буларнинг ҳаммаси адабий танқидчиликда системали, мунтазам суратда ўз баҳосини оляптими? Ўсиш ва тараққиётимизни белгилайдиган асосий омиллар хусусида қизғин мунозаралар, ижодий баҳслар бўляптими? Асло бундай деб бўлмайди. Масалан, концерт залларида, театр саҳналарида, радио-телевизор экранларида ижро этилаётган ашулалар юзасидан, уларнинг сифати, мазмуни ва бадиийлиги юзасидан танқидчиларимизнинг жон куйдириб фикр юритганлигини, бу ғоят муҳим соҳа бўйича принципиал чиқиш қилганликларини ҳеч ким эсламайди. Ҳолбуки, қўшиқ адабиётнинг энг оммавий, энг халқчил жанрларидан саналади. Ёки ёш ёзувчилар ижодиёти масаласини олиб кўрайлик.

Бу соҳада эълон қилинаётган айрим танқидий мақолалар ўта субъективлиги, бир ёқламалиги, юзакилиги билан кўзга ташланади. Бундай мақолалар ё асоссиз равишда кўкларга кўтариб мақташдан, ё буткул қора бўёқлардан иборат бўлиб, ёш ижодкорни чалғитишдан нарига ўтмайди. Бизнинг адабиётимизда бадиий очеркнинг аҳволи ташвишланарлидир. Ёзувчиларимизнинг ҳаётга, меҳнат аҳлига яқинлигини, уларнинг ҳаётнинг олдинги марраларида бораётганлигини кўрсатувчи бу жанр билан ижодкорларимиз кам шуғулланаётганлиги адабий танқидчиликни ҳам безовта қилиши керак! Классик меросни марксча-ленинча назария асосида ўрганиш, ўзбек совет адабиётининг кескин синфий кураш процессида туғилганлиги ва шаклланганлигини ҳаққоний ва реал ёритиш масалалари танқидчиликнинг доимий эътиборида туриши керак.

Бадиий ижодиётнинг ажралмас қисми бўлган, ўз фаолиятида Белинский ва Добролюбовнинг ажойиб традициясига суянадиган, совет адабиёти муваффақиятларини умумлаштирадиган, унинг тараққиётига ҳар томонлама ёрдамлашадиган адабий танқидчиликнинг яхши ривожланиши учун, унинг принципиал ва объектив бўлиши учун бутун ижодий жамоатчилик, ижодий союзлар зарур шарт-шароит яратиб беришлари керак. Токи янги бадиий асарнинг майдонга келишида, унинг тўлақонли бўлишини таъминлашда танқидчиларимиз актив қатнашадиган бўлсин.

Адабий танқидчилик билан ижодкорлар ўртасида ҳамкорликнинг бўлмаслиги танқидни менсимаслик, унинг фикри билан ҳисоблашмаслик каби кайфиятларни туғдириш билан бирга, адабий танқидчиликнинг ўзини ҳам нотўғри йўлга солиб юбориш мумкинлигини эсдан чиқармаслик керак. Бундай ҳолда танқидга холис бўлмаслик, симпатия ва антипатияга қараб иш кўришдек хунук оқибатлар юз бериши мумкин.

Бизнинг адабий майдонимизда ҳар томонлама чиниққан, ғоявий етук, умумсовет адабиёти манфаатларини ўйлаб иш қиладиган кадрларимиз кўплиги билан фахрланамиз. Улар адабий ва маданий ҳаётимизнинг равнақини кўрсатувчи дўстлик декадалари муносабати билан эълон қилинган материалларида, улуғ А. Навоий туғилган куннинг 525 йиллиги олдидан матбуотда босилаётган асарларида, совет адабиётининг туб масалалари бўйича нашр этилаётган китобларида бадиий ижодкорликнинг катта проблемаларини ҳал қилиб беришмоқда. Партиямиз шонли XXIII съезди ва КПСС Марказий Комитети Пленумларининг идеология бўйича қарорларини ҳаётга татбиқ қилишда ва доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб нишонлаш учун бошланиб кетган умумхалқ ҳаракатида биз бадиий ижодкорларимиз катта-катта муваффақиятлар қозонишига ишонамиз.

ҚУШКУПИР районидаги «Тошкент» колхозида очилган механик-ҳайдовчилар тайёрлаш курсида 30 дан ортиқ йигит ва қизлар «зангори кема»ларни бошқаришни ўрганишяпти. Суратда: бўлажак механик-ҳайдовчилар (чапдан) Отамурод Ражабов, Марям Машарипова, Тован Болтаев, Тожигул Оллаберганова ва Раъно Абдушарипова ўртоқлар.

Қ. Отаев фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

100 КИЛОГРАММДАН

Хоразмлик илғор пахтакорлар бу йил теримни барвақт бошлаб юборишди. Кўпгина хўжаликларнинг далаларида пахта ёппасига очиляпти. Шовот районидаги «Москва» колхозининг аъзолари теримга биринчилар қаторида тушдилар. Собир Бобожонов бошлиқ бригадада терим суръати кун сайин кучайтириляпти. Қ. Оллаберганова, С. Нуржонова, Н. Собирова каби пахтакорлар ҳар куни 100 килограммга етказиб «оқ олтин» тераётирлар.

Ф. ЗОҲИДОВ.

ТАЖРИБА ЎРГАНИШ УЧУН

Суғориладиган деҳқончилик гидрогеологик тадқиқотларига бағишланган халқаро семинар Тошкентда ўз ишини бошлади. Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг озиқ-овқат ва қишлоқ хўжалиги масалалари билан шуғулланувчи ташкилоти томонидан чақирилган бу семинар ишида Жазоир, Венгрия, Греция, Конго (Браззавиль), Нигер, Руминия, Того, Тунис, Сенегал вакиллари иштирок этмоқда.

Меҳмонларни республика мелиорация ва сув хўжалиги министри С. Мамарасулов қабул қилди.

(ЎзТАГ).

САДРИДДИН АЙНИЙ ЮБИЛЕЙИ ОЛДИДАН

Шу йил октябрь ойида атоқли Совет ёзувчиси, тожик ва ўзбек адабиётининг таниқли вакилларидан бири бўлган Садриддин Айний туғилган кунга 90 йил тўлади. Шу муносабат билан республика юбилей комитети тузилди. Комитет составига Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг вице-президенти И. М. Мўминов (комитет раиси), Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бўлим мудири С. Ш. Шермуҳамедов (раис ўринбосари), адабиёт, фан, санъат арбоблари, матбуот ходимлари кирдилар.

Республика юбилей комиссиясининг биринчи мажлиси бўлди. Бу мажлисда шонли санага тайёргарлик билан боғлиқ бўлган тадбирлар муҳокама қилинди.

(ЎзТАГ).

Республика областларида ғўзаларни дефолиация қилишнинг бориши тўғрисида шу йил 4 сентябрга бўлган МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — областлар: иккинчи стун — дефолиация қилинган майдон (гектар ҳисобида): учинчи стун — мажбуриятга нисбатан процент ҳисобида

Бухоро	13390	8,4
Тошкент	7320	3,7
Сирдарё	6730	2,0
ҚҚАССР	3598	2,6
Қашқадарё	2745	4,2
Сурхондарё	1938	1,6
Самарқанд	972	0,6
Хоразм	436	0,4
Республика бўйича:	37129	2,2

80 ПРОЦЕНТ МАШИНАДА

Бизнинг шароитимизнинг ўзига хос хусусиятлари бор. Гап шундаки, совхозимиз фақат Қорақалпоғистон Автоном Республикасининггина эмас, балки Ўзбекистоннинг ҳам энг шимолидаги пахтакор хўжаликлардан бири ҳисобланади. Бу ерда баҳор анча кеч бошланади, ёз қисқа бўлади, куз эрта тушади. Шу туфайли дала ишлари муддатини имкони борича қисқартириш, ҳосилни тезроқ етилтириш ва уни барвақт йиғиб-териб олиш талаб этилади. Акс ҳолда агротехника тадбирларини мукаммал амалга ошириш, экинни талаб этилган даражада ривожлантириш, мўлжалдаги ҳосилни етиштириш имконияти бўлмайди.

Деҳқонларимиз гарчи чигит экишга республиканинг бошқа зоналаридаги хўжаликлардагига нисбатан бир ҳафта-ўн кун кеч киришсалар ҳам, уни тезроқ тугаллаш йўли билан ана шу кечикишнинг ўрнини қоплайдилар. Ғўзани яганалашга келганда ҳам худди шуни айтиш мумкин.

Агар ғўза талаб этилган даражада озиқлантирилмаса, марomига етказиб культивация қилинмаса ва сувга қондирилмаса ҳосилнинг баракаси бўлмайди. Шу боисдан пахтакорларимиз ҳар туп ниҳолни алоҳида эътибор билан парвариш қилишади, уни озуқага тўйдириш, культивациясини жойига қўйиш, сувга бўлган талабини қондиришга, серҳосил бўлиб ўсишини таъминлашга ҳаракат қилишади.

Юқорида табиий шароитимиз мураккаблигини айтиб ўтдик. Кузнинг барвақт бошланиши коллективимиз аъзоларидан етиштирилган ҳосилни йиғиб-териб олиш суръатларини тезлаштиришни, ҳосил йиғим-терими муддатини мумкин қадар қисқартиришни талаб этади. Агар шундай қилинмаса кўп меҳнат ва маблағ сарфлаб етиштирилган пахтанинг бир қисми териб олинмай қолиши ва нобуд бўлиши турган гап. Бунга эса йўл қўйиб бўлмайди. Чунки, ҳосилнинг бир қисми далада қолиб кетса, биринчидан, хўжаликда ҳосилдорлик ва ялпи ҳосил камайиб кетади. Иккинчидан, бу ҳам давлатга, ҳам совхозга катта зарар етказади, пахтакорларининг моддий манфаатдорлигига путур етади.

Шу туфайли пахтакорларимиз ва механизаторларимиз ҳосил йиғим-теримини тез суръатлар билан олиб боришга, барча ҳосилни тўла териб олишга, давлат плани ва зиммага олинган мажбуриятни тўла-тўкис бажаришга интилишади. Бу соҳада пахтачиликни комплекс механизациялаш микёслари кенгайтирилганлиги, пахта асосан машиналар билан териб олинаётганлиги катта роль ўйнаяпти. Машина теримини кенг жорий қилиш туфайли совхозимизда ҳосилдорлик тобора кўтарилиб боряпти, давлатга пландагидан ташқари кўп миқдорда пахта сотиляпти, маҳсулотнинг сифати яхшиланиб боряпти, даромад ошяпти, пахтакорларнинг моддий манфаатдорлиги кучаймоқда.

Масалан, бултур машина терими плани бир ярим баравар ошириб адо этилди. Ҳар гектар ердан пландагига нисбатан 3,83 центнер кўп ҳосил олинди ва давлатга 4015 тонна ўрнига 5067 тонна пахта сотилди. Энг муҳими шундаки, тайёрланган пахтанинг 103 проценти биринчи сортга қабул қилинди. Натижада хўжалик пахтачиликдан ишлаб чиқариш-молия планидаги 1 миллион 409 минг 243 сўм ўрнига 1 миллион 841 минг 275 сўм даромад қилди. Ишчиларнинг ўртача ойлик иш ҳақи 116 сўмдан тўғри келди.

Бу йил коллективимиз 2750 гектар майдонда деҳқончилик қилди. Ҳозир ҳар гектар ерда 78 минг тупдан ортиқ кўчат бор. Ҳар туп ғўзада ўртача 7 тадан тўқ кўсак ҳосил қилинди. Ғўза парвариши ҳали тўхтатилгани йўқ, ҳосилга ҳосил қўшиш давом эттириляпти. Пахтакорларимиз ғўза парваришини то ҳосил йиғим-терими бошлангунгача давом эттириш ва ҳар туп ғўзада яна камида унтадан кўсак ҳосил қилиш учун курашмоқдалар. Шунда ҳосилдорлик гектар бошига илгари мўлжаллаганидек 25 центнер эмас, балки 27 центнерга етади. Давлатга эса йил бошида ваъда қилинганидек 6875 тонна эмас, балки анча кўпроқ «оқ олтин» сотилади.

Лекин гап етиштирилган ана шу мўл ҳосилни нобуд қилмай қисқа муддатда йиғиб-териб олиш ва давлатга топширишда қолган. Бу соҳада муваффақиятни механизаторлар ва терим машиналари ҳал қилади. Механизаторларимиз Янгийўл районидаги «Интернационал» ва Бўка районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозларининг механизаторлари ташаббусига қўшилиб, етиштирилган барча ҳосилнинг камида 80 процентини «зангори кема»ларда териб беришмоқчи.

Деҳқонларимиз ва механизаторларимиз барча майдондаги экинни машинабоп қилиб ўстиришди, ғўзанинг ғовлаб кетиши ёки калта бўй бўлиб қолишига йўл қўйишмади. Бизда машина теримига тайёргарлик одатда баҳордан бошланади. Чигит экилган вақтда қаторларнинг бир текис, эгат оралиғининг кенглиги бир хил, кўчатнинг текис ва гектарларнинг тўла бўлишига алоҳида эътибор берилади. Механизаторларимиз дастлабки культивация ва озиқлантиришдан бошлаб то ғўза парваришининг сўнгги даврига машина теримини кўзлаб ишлашади, қатор ораларининг нотекис бўлиб қолишига йўл қўйишмайди.

Бу йил хўжалигимизда 50 та терим машинаси ишлатилади. Мавжуд машиналарнинг деярли ҳаммаси ремонт қилиниб, теримга шай қилиб қўйилди. Механизаторларимиз «зангори кема»ларнинг қувватидан тўла фойдаланиб, ҳар бир машина билан камида 110 тоннадан пахта териб бериш ҳақида сўз беришган. Тенгизбой Жийдабоев, Жалил Исмоилов, Қурбонниёз Ортиқов, Тўрабека Нуржонова, Оғибой Сиддиқов ўртоқлар каби илғор механик-ҳайдовчилар эса мавсумда бункерлардан 180-200 тоннадан пахта тўкишмоқчи.

Дефолиацияни ўз вақтида ва сифатли ўтказиш машина теримида кутилган натижага эришишнинг гарови. Шу мақсадда бу йил ана шу муҳим тадбирни ўтган йилдагидан 5 кун илгари — август ойининг охирида бошладик ва уни кечи билан 10 кун ичида тугаллаймиз. Бу, кўсакларнинг кўпчилик қисми эртароқ очилишига имкон яратади. Бултур машина теримига 17 сентябрда киришган эдик. Бу йил машиналарни 10 сентябрда ишга тушириш мўлжалланяпти. Бутун мавсум давомида барча терим агрегатлари икки сменада ишлатилади. Бу ҳосил йиғим-терими суръатини кескин ошириш, ҳар куни йиллик планнинг 5 проценти миқдорида ва ундан ҳам кўпроқ пахта тайёрлаш, йиллик планни 20 иш кунида, мажбуриятни эса 25 иш кунида тўла-тўкис бажариш учун имконият яратади. Биз олдимизга қўйган ана шу мақсадга албатта эришамиз.

Б. НУРЖОНОВ,
Тахтакўпир районидаги Ленин номли совхознинг директори.

ВЬЕТНАМ БИЛАН БИРДАМЛИК

Ўзбекистон пойтахти жамоатчилигининг вакиллари Вьетнам Демократик Республикаси эълон қилинганлигининг 23 йиллигига бағишланган тантанали йиғилишда империалистик агрессияга қарши, ўз озодлиги, мустақиллиги ва ватан бирлиги учун кураш олиб бораётган Вьетнам халқи билан қардошларча бирдамлик ҳис-туйғуларини изҳор этдилар. Чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа Ўзбекистон жамияти президиумининг аъзоси, республика Фанлар академиясининг бош илмий секретари М. З. Ҳомидхонов дўст халқнинг миллий байрами тўғрисида доклад қилди.

Йиғилиш қатнашчилари Америка империализмининг жиноий агрессиясини қатъий қоралаб, Вьетнам халқининг душман устидан тўла ғалаба қозонишига ишонч билдирдилар. Тошкент медицина институтининг доценти Й. И. Орифжонов, Тошкент Давлат университетининг студенти Ж. Муҳаммадраҳимова, Тошкент политехника институтида таълим олаётган болгариялик студент И. М. Койчев ўзининг интернационал бурчига содиқ бўлган совет халқи ва социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг халқлари қардош вьетнамликларга бундан буён ҳам бутун чоралар билан мадад кўрсатаверадилар, дедилар.

Йиғилишда Тошкентдаги олий ўқув юртларида таълим олаётган вьетнамлик студентлар ва аспирантларнинг катта группаси иштирок этди.

Тошкент Давлат университетининг аспиранти Хоан курашаётган Вьетнамга қардошларча ёрдам кўрсатаётганликлари ҳамда бирдамлик ҳис-туйғулари учун совет кишиларига вьетнамлик студентлар номидан қизғин миннатдорчилик билдирди.

Йиғилиш қатнашчилари Ханойга, Вьетнам — Совет дўстлиги жамияти номига табрик телеграммаси йўлладилар. (ЎзТАГ).

ПЛАН БАЖАРИЛДИ

Андижон қурт уруғи заводининг коллективи келгуси йил пилла боқиш учун қурт уруғи тайёрлаш планини бажарди. Ҳарорати ва ҳавосининг намлиги автоматик тарзда ростлаб туриладиган махсус омборларга 38 минг қути қурт уруғи қўйилди. Бу уруғ 2,5 минг тоннадан зиёд пилла етиштириш учун кифоя қилади.

Бу йил Андижон областининг пиллачилик хўжаликлари ҳар қути уруғдан 83 килограммдан зотдор пилла олиб рекорд қўйдилар. Бу эса қўшимча резерв вужудга келтириш — баҳорда қурт боқиш учун пландан ташқари 5 минг қути уруғ ғамлаб қўйиш имконини берди. (ЎзТАГ).

Катта театр юбилейи

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети билан республика Министрлар Совети Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон ССР Давлат катта академик театрининг 30 йиллигини байрам қилиш тўғрисида қарор қабул қилдилар.

Театр коллективи шу ўттиз йил мобайнида Ўзбекистонда бутун Совет миллий санъатининг бунёдга келиш ва ривожланиш йўлини босиб ўтди. Театрни бунёд этишда республикадаги истеъдодли маданият арбоблари билан бирга рус композиторлари ва саҳна усталари ҳам актив қатнашдилар.

Бугунги кунда театр афишаларида ўнлаб миллий опера ва балетлар номини ўқийсиз. Чайковский, Верди, Глинка, Массне, Монюшко ва бошқа классикларнинг асарлари бу ерда ўзининг муносиб ижрочиларини топди. Театр коллективини совет музикаси маданиятининг ҳормас-толмас пропагандисти деб айтишлари бежиз эмас. Прокофьев, Шостакович, Хачатурян, Хренников, Майборода опера ва балетлари театр репертуаридан муносиб ўрин олди.

Алишер Навоий номли театр спектаклларининг донги Ўзбекистондан анча узок жойларга ҳам тарқалган. Ажойиб коллективнинг ёрқин ва оригинал маҳорати Москва, Ленинград, Урал, Сибирь, Қозоғистон, Тожикистон, Эстония, Туркманистон санъат шинавандаларига манзур бўлди. Театр артистлари Бирлашган Араб Республикаси, Ҳиндистон, Сурия, Ливан, Ироқ, Афғонистон, Бирма, Чехословакия, Руминия, Польша, Болгария, Германия Демократик Республикаси, Финляндия, АҚШ, Франция, Бельгия, Голландия, Швеция, Норвегия томошабинларига зўр муваффақият билан томошалар кўрсатдилар.

СССР халқ артистлари Ҳ. Носирова, М. Турғунбоева, С. Қобулова, Г. Измайлова, М. Ашрафий ҳамда Навоий номли опера ва балет театрининг бошқа саҳна усталари миллион-миллион томошабинларнинг севимли артистлари бўлиб қолдилар. А. Навоий номли театр опера ва балет санъати миллий кадрларини тайёрлаб етиштирадиган чинакам даргоҳга айланиб қолди.

Бугунги кунда дўстларни юбилей — 30-мавсум спектаклларига чорловчи театр афишаларида [illegible] рақами турибди. Бу мавсум ул[illegible] мутафаккирнинг 525 йиллик [illegible] йига тўғри келганлиги билан айниқса қувончли ва тантана[illegible]дир.

Илғор совет маданиятини[illegible] жарчиси бўлган қадрли дўсти[illegible] сизга янги катта ижодий му[illegible]фақиятлар тилаймиз, профе[illegible]нал опера ва балет санъат[illegible] янада юксак поғонага кўта[illegible]шини истаймиз. (ЎзТАГ).

ЯРИМ АСР ПАРТИЯ САФИДА

САМАРҚАНД. [«Совет Ўзбекистони» мухбири]. Қадимий ва навқирон Самарқандда революционер курашчи ва меҳнат фронтида жонбозлик кўрсатган кишилар кўп. Ана шулардан бири Ҳатам Самибоевдир.

Деҳқон оиласида туғилган, ўн икки ёшида отадан етим қолиб, она тарбиясида бўлган Ҳ. Самибоев Улуғ Октябрь революциясининг дастлабки йилида активлиги билан танилди. Самарқанднинг эски шаҳарида ташкил этилган ишчилар союзига аъзо бўлиб кирди. Аввал союз ташкилотининг оддий хизматчиси бўлиб ишлади, кейинчалик эса союз секретари бўлиб сайланди. Ишчилар ўртасида обрў қозониб, 1918 йили Коммунистик партия сафига қабул қилинди.

Ярим асрдан бери шонли Коммунистик партия сафида бўлиб масъул лавозимларда хизмат қилди. Босмачиларга қарши курашда, қулоқларни тор-мор қилишда, коллективлаштириш ва колхозларни ташкилий жиҳатдан мустаҳкамлашда фаол қатнашди.

Самарқанд жамоатчилиги ва шаҳар партия ташкилоти кекса коммунист Ҳатам Самибоев КПСС сафига кирганига 50 йил тўлишини кенг нишонлади. Шу муносабат билан бўлиб ўтган юбилей кечасига шаҳардаги барча революция ветеранлари, юбилярнинг оила аъзолари, қариндошлари, дўстлари ҳамда область ва шаҳар партия ташкилотларининг раҳбарлари иштирок этдилар.

ЮБИЛЕЙГА МУНОСИБ СОВҒА

УРГАНЧ. («Совет Ўзбекистони» мухбири). Хоразм область партия комитетининг пленуми бўлди. В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига тайёргарлик тўғрисида КПСС Марказий Комитетининг қарори ва область партия ташкилотининг вазифалари тўғрисида обкомнинг биринчи секретари М. Худойберганов доклад қилди. Пленум қабул қилган қарорда В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб меҳнат совғалари билан нишонлаш, беш йиллик планни муддатидан илгари бажариш юзасидан конкрет тадбирлар белгиланди.

КРЕМЛЬ ДЕВОРИ ЁНИДА СТАРТ БЕРИЛДИ

3 сентябрда Кремль девори ёнидаги номаълум солдат қабри олдида пойтахт комсомоллари ва ёшларининг Москва делегациясини Киевга тантанали равишда узатиб қўйишга бағишланган митинги бўлиб ўтди. Маълумки, 4 сентябрда Украина пойтахтида ёшларнинг Совет халқи революцион, жанговар ва меҳнат шуҳрати жойларига ўтказган юриши ғолибларининг IV Бутуниттифоқ слёти очилади.

Митинг қатнашчилари В. И. Ленин мавзолейига гулчамбарлар қўйдилар. Гулчамбарнинг қизил лентасига: «Улуғ Ленинга—содиқ ленинчилар — Москва комсомолларидан» деган сўзлар зарҳал билан ёзилган. Ёш изтопарлар номаълум солдат қабрига ҳам гуллар қўйишди.

Тантанали хайрлашув дақиқалари тугади. Ёш москваликлар Кремль девори ёнида турган автобусларга чиқиб, мотоциклларга мингач, Киевга қараб йўл оладилар. Пойтахтнинг ёш ватанпарварлари йўл-йўлакай Тула, Орёл, Конотоп, Нежин ёшлари билан кўришадилар, пойтахт комсомол ёшларининг шонли ишларини ўз тенгқурларига гапириб берадилар.

(ТАСС мухбири).

Бугун—ҳарбий хизматга чақирилувчилар куни

ҒАЛАБАЛАР ЭСТАФЕТАСИ

Бугун республикамиз меҳнаткашлари «Ҳарбий хизматга чақирилувчилар куни»ни байрам қиладилар. Меҳнаткашларни ҳарбий ватанпарварлик руҳида тарбиялашнинг бу формаси совет кишилари томонидан маъқуллаб кутиб олинди. Бошқача бўлиши ҳам мумкин эмас. Чунки «Ҳарбий хизматга чақирилувчилар куни» — совет кишилари навқирон авлодининг Армиямиз жанговар байроқлари остига тўпланишга тайёр эканликларини кўрикдан ўтказиш кунидир. Бу — ёшларга алоқадор воқеа бўлибгина қолмай, шу билан бирга бўлажак солдатнинг ота-оналари, қариндош-уруғлари, армияда хизмат қилган ёки энди хизмат қилиши керак бўлган дўстлари ҳаётида ҳам қувончли воқеадир.

Республикамизда Қуролли Кучлар билан алоқаси бўлмаган биронта ҳам оила йўқ. Ана шунинг учун ҳам бу кун умумхалқ байрами бўлиб қолди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва ҳукумати, шунингдек маҳаллий партия, комсомол ташкилотлари, ҳарбий комиссарлик, спорт жамиятлари ва ташкилотлари ҳарбий хизматга чақириладиган ёшларимизнинг жисмоний бақуввват, маънавий баркамол ва шарафли бурчини виждонан бажаришга қодир бўлишлари учун жуда катта ишлар қилмоқда.

Партия ва комсомол ташкилотлари ёшларни ҳарбий-сиёсий руҳда тарбиялаш ишларини бир мақсадни кўзлаб олиб боришяпти. Ҳарбий хизматга чақирилувчи ёшлар учун кечки университетлар, жанговар шуҳрат клублари, лекторийлар ишлаб турибди. Уларда бўлажак жангчилар ўзларининг ҳарбий ва сиёсий билимларини оширмоқдалар. Уруш, меҳнат ветеранлари билан, Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари билан учрашувлар ўтказиляпти. Ҳарбий хизматга чақирилувчилар ҳарбий қисмларга бориб, жангчиларнинг ҳаёти ва ўқиши билан танишмоқдалар. Тошкентдаги В. И. Ленин номли ҳарбий билим юрти курсантларнинг бўлажак жангчилар билан учрашув кечасини ўтказди. Бу кечада бўлажак жангчилар билим юртининг жанговар тарихи билан танишдилар.

Шу кунларда бошланғич ҳарбий тайёргарлик системасида янги ўқув йилига ҳозирлик кўриш қизитиб юборилди. Тошкент, Самарқанд, Фарғона шаҳарларидаги мактаблар, техникумлар ва ўқув пунктлари ҳарбий хизматга чақирилувчи ёшларнинг ўқишини ташкил этишда яхши ибрат кўрсатмоқдалар.

Ҳарбий хизматга чақирилувчи ёшлар шу кунларда стадионларда, тирларда, спорт майдончаларида ва далаларда ўтказилаётган ҳарбий ўйинларда кекса авлоднинг жанговар эстафетасини қабул қилиб олишга тайёр эканлиги тўғрисида ота оналари, ҳамқишлоқлари ва комсомолга ҳисоб бермоқдалар. Улар ўзларининг уюшқоқлиги, ҳарбий билимларни эгаллашдаги зўр ғайрати билан Ватанимиз қудратини янада оширишга бел боғлаганлар.

Армия ва флотга баҳорги чақириқ яқинда тамом бўлди. Бу чақириқ «СССР гражданларининг умумий ҳарбий бурчи тўғрисида»ги янги Қонунга асосан ўтказилди. Ўзбекистон ССР жисмоний бақувват, маънавий баркамол саводли ёшларини роталар ва полкларга, флот экипажларига жўнатди. Ҳарбий хизматга чақирилган ёшларнинг 92,5 проценти саккиз синф ва ундан юқори маълумотли бўлиб, уларнинг 75 проценти «Ватанни ҳимоя қилишга тайёр» комплексига имтиҳон топширган, 52 проценти разрядчи-спортчи бўлган ёшлардир.

Хоразм, Қашқадарё, Андижон, Наманган областлари ва Тошкент шаҳарлари ёшларни Совет Армиясида хизмат қилиш учун баҳорги чақириққа тайёрлашда энг яхши кўрсаткичларга эришдилар.

Партия ва совет органлари, комсомол ташкилотлари, ҳарбий комиссарликлар ҳамма жойда ёшларни ҳарбий хизматга тантанали вазиятда самимий кузатиб қўйдилар. Фарғона, Тошкент, Бухоро, Қарши, Андижон ва Самарқандда «Ҳарбий хизматга чақирилувчилар куни» ҳар йил уюшқоқлик билан тантанали вазиятда нишонланяпти. Шу кунларда жанг ветеранлари, ота-оналар ўз болаларига «Ҳарбий хизматга чақирилувчи ўртоқлар, шуни эсда тутингки, сиз ажойиб замонда яшаяпсиз ва бунёд қиляпсиз, ўқияпсиз ва фикр қиляпсиз, ота-боболарингиз қони тўкилган ерда ўз ҳарбий бурчингизни бажаришга киришяпсиз, сиз ўз ота-боболарингиз жанговар шуҳратининг ворисларисиз, уларнинг қаҳрамонликларини давом эттирувчи кишиларсиз, социалистик Ватанни мардлик билан, дадил туриб, шараф билан муносиб ҳимоя қилингиз», деб наказ беришяпти.

Ёшларимизга шу нарса равшанки, ҳозирги халқаро вазият Америка империалистларининг агрессив хатти-ҳаракатлари билан кескинлашганлиги натижасида совет халқи ва унинг жангчилари қурол-яроғларини шай қилиб туришлари кераклигини, Ватанимизга агрессор ҳамла қилишга ботинадиган бўлса, унга қақшатқич зарба бериш учун ҳамиша тайёр бўлиб туришлари кераклигини қатъий тақозо этмоқда. Ёш совет ватанпарварлари ўз социалистик Ватанининг Қуролли Кучлари билан фахрланадилар, ўзларининг ота ва боболари қандай хизмат қилишган бўлса ана шундай жон куйдириб, ҳалол, фидокорона хизмат қилишга интиладилар.

Ноябрь ойига оз вақт қолди. Ҳадемай армияга кузги чақириқ бошланади. Бу фурсатдан ёшларни ҳарбий хизматга ҳар тарафлама пухта тайёрлаш учун фойдаланиш зарур. Шунга эришиш керакки, ҳарбий хизматга чақирилувчи ёшларнинг ҳаммаси «Ватанни ҳимоя қилишга тайёр» комплексидан имтиҳон топширган бўлсин. ДОСААФ ташкилотларида, мактабларда, ўқув пунктларида, корхоналарда ҳарбий тайёргарлик мунтазам ва бир мақсадни кўзлаб ўтказилиши лозим. Ҳарбий хизматга чақирилувчи ҳар бир киши техника ихтисосига эга бўлиши керак.

Ёшларимиз ҳарбий комиссарликларга йўллаётган хатларида халқаро вазиятнинг мураккаблигини эсда тутиб, Қуролли Кучларимиз сафига тезроқ бориб қўшилиш истагини билдиришяпти. Коммунизм ёш бинокорларининг бу ватанпарварлик ҳис-туйғулари уларнинг Ленин ишига содиқ эканликларидан далолат беради.

Совет Қуролли Кучлари қардош армиялар билан биргаликда Чехословакия халқларига ёрдам кўрсатиб, социализм ишини ҳимоя қилиб, ўзларининг интернационал бурчини бажараётган ҳозирги масъулиятли даврда Ўзбекистоннинг ҳарбий хизматга чақирилувчи ёшлари КПСС ва Совет ҳукумати, совет халқининг ҳар қандай жанговар топшириғини қўлга қурол олиб бажаришга тайёрмиз, деб ишонтирмоқдалар.

И. КУРГУЗОВ.

Ҳарбий хизматга бормоқчи бўлган йигитлар ҳарбий комиссарликлар билан ҳамиша яқин алоқада бўлишади. Суратда: Тошкент шаҳридаги Октябрь район ҳарбий комиссарлиги ходими майор Азиз Собиров ёшлар билан суҳбатлашмоқда.

Л. Глауберзон фотоси.

ЁШ ИРРИГАТОРЛАР АНЖУМАНИ

Шу йил 3 сентябрда Тошкентда ёш ирригаторларнинг ВЛКСМ 50 йиллигига бағишланган биринчи республика илмий-ишлаб чиқариш конференцияси очилди. Конференцияни Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети, республика Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги ҳамда Ўрта Осиё ирригация институти чақирган. Россия Федерацияси, Украина, Қозоғистон, Грузия, Қирғизистон, Озарбайжон, Тожикистон ва Туркманистондан бу ерга меҳмонлар келишди.

Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари Р. Ҳ. Абдуллаева конференцияни очиб, республика ирригацияси ва мелиорациясини ривожлантиришда комсомоллар билан ёшлар олдида турган вазифалар тўғрисида гапирди.

Конференция уч кун давом этади. (ЎзТАГ).

ТОҒЛАРДА ГАЗ МАНБАИ

Ўзбекистоннинг қумлик чўлларида ҳам, шўрхок ерларида ҳам, водийларида ҳам табиий газ — «зангори ёқилғи» казиб чиқарилмоқда. Энди бўлса геологлар тоғлар бағрида ҳам газ борлигини топишди. Ўзбекистоннинг жанубидаги Ҳисор тизма тоғлари этакларидаги Гумбулоқ деган жойда қазилган дастлабки кон-қудуқдан газ чиқди. Биринчи қазишдаёқ газ чиқиши тасодифий ҳол эмас: геологлар газ чиқадиган жой «нуқтаси»ни ниҳоятда аниқ белгиладилар, у ерга эса пармаловчилар ўз станокларини ўрнатдилар.

Қидирувчи геологлар айтганидек, газ 2,5 километр чамаси чуқурликдан отилиб чиқди.

«Зангори ёқилғи»га бой ўлкада бунинг алоҳида аҳамияти бор. Ҳисор этакларида илгари очилган Одамтош кони билан бирга бу янги ер ости газ манбаи катта газли район борлигидан далолат беради.

Ўзбекистон ССР геология министри Х. Т. Тўлаганов ЎзТАГ мухбирининг илтимосига кўра, Ҳисор тизма тоғларининг ғарби-жанубий этакларида очилган янги табиий газ конларини шарҳлаб берди.

— Республикамизнинг геология картасида янги конлар тобора кўпайиб бормоқда. Булар фаннинг энг янги ютуқлари, энг замонавий тадқиқот воситалари ва методларидан фойдаланиб олиб борилаётган кенг қидирув ишларининг натижасидир. Ўзбекистоннинг ер бағридан чинакам «зангори ёқилғи» океани чиқди.

Газ запасларининг миқёси тўғрисидаги тасаввурларимиз ўзгариб турганлиги эътиборга сазовор бир фактдир. Биринчи босқичда Жарқоқ ва Газли конлари газ билан таъминловчи асосий манбалар бўлиб, Ўрта Осиёнинг дастлабки газ дарёлари ана шу ердан бошланган. Ундан кейин Бухоро — Хева газ-нефть вилоятига доир бошқа газ «хазиналари» қидирилди. Ундан кейинги босқичларда Устюрт, Қарши чўли ва бошқа районлардаги газли майдонлар эътиборни ўзига жалб қилди. Ҳозирги кунда республикамизнинг газли районлари газга ниҳоятда бой деб дадил айтиш мумкин. Кейинги вақтда аниқланган икки газ манбаи шундан далолат беради.

Яқинда Қашқадарё областининг Косон районидаги Зеварда манбаидан саноат учун газ олинди. Бу ердаги 2-қудуқ суткасига 600 минг куб метр чамаси газ берди. Энди бўлса, Ҳисордан ҳам газ чиқмоқда. Буларнинг ҳаммаси газ запаслари жиҳатидан Ўзбекистонни мамлакатда етакчи ўринлардан бирига чиқариб, бу ерда газ индустриясини ривожлантириш учун ниҳоятда кенг истиқболлар очиб беради. Устюрт, Қарши чўли, Ҳисор тизма тоғларидаги конлардан бошланадиган янги газ қувурлари Ўзбекистоннинг шаҳар ва қишлоқларига ва қардош республикаларга «зангори ёқилғи» келтиради.

ФАН ВА ҲАЁТ

МИЛЛИОН ЧОПИҚЧИ ЎРНИГА...

«...Бир вақтлар ҳинд бекларидан бири Бомбай яқинида филлар учун қўтон қурдирган эди. Қўтоннинг тагига улкан тош плиталар ётқизилган. Йиллар, асрлар ўтди. Ишчи филлар ўрнини машина эгаллагач, эски қўтон ҳувиллаб қолди. Анчадан кейин бу ерга келган ботаниклар нимани кўрди денг: полни ёввойи ўт-ажириқ қоплаган, тош плиталар чимга айланган. Буни қаранг-а! Филларга бемалол чидаб берган плиталар ўтларнинг майин ва нозик пояларига бардош беролмапти!».

Ўрта Осиё Давлат университети биология факультетининг профессори Евгений Петрович Коровин ўзининг «Ўрта Осиёнинг ёввойи ўсимликлари» деган китобини ана шундай бошлаган эди.

Қудратли механизмлар ва фойдали химикатлар билан қуролланган кишилар ёввойи ўтларни йўқотишга ҳар қанча уринмасин, у ҳаддан ташқари ҳосилдор бўлгани учун яшаб қолишга ҳаракат қилаверади. Масалан, шуваранинг биргина тупи йилига деярли миллион уруғ беради. Эшакшўранинг ярим миллион, шўранинг юз минг бўз тиканнинг эса 20 минггача уруғи бўлади.

Пахта майдонларининг ўзидагина ёввойи ўтларнинг 300 дан ортиқ хили учрайди. Олимларнинг ҳисобига қараганда улар ҳосилдорликни 25-30 процентгача камайтираркан. Лекин ёввойи ўтлар ернинг кучини сўриш билангина чекланиб қолмайди. Улар қишлоқ хўжалик зараркунандалари ва касалликнинг уяси ҳамдир.

Ҳозирги пайтда олимлар ёввойи ўтларни химиявий моддалар ёрдамида йўқотиш проблемасини ишлаб чиқишяпти. Бу моддалар гербицидлар дейилади. Уттизинчи йилларда Евгений Петрович: «Қани энди шундай бир химикатни ўйлаб топсанг, уни далага сепганда ёввойи ўтлар қуриб қолса-ю, маданий ўсимликлар эса ҳеч зарар кўрмай яшнаб тураверса!» — деб орзу қилганди.

Эндиликда буни орзу демаса ҳам бўлади. Ҳозир фанга 50 дан зиёд фойдали гербицидлар маълум. Ана шулардан «2,4-Д» ва «2М-4Х» каби препаратлар бизда кенг қўлланилади. Бу препаратларнинг озгина миқдори (гектарига атиги бир килограмм) ҳам донли экинлар, буғдойзор ва арпазорлардаги ёввойи ўтларни ўсишдан тўхтата олади.

Аммо ИФК, ИФК клори, карботион ҳамда карбамин ва тиокарбамин кислотаси группасидаги препаратлар донли ўсимликлар учун ниҳоятда зарарли. Карам, картошка, сабзи ва редискаларга эса у таъсир қилмайди. Бу химикатлар помидор учун ҳам хавфли эмас. Прометрин препарати ҳам шундай хислатга эга.

Симазин ва атразин химикатлари жўхоризорларни ёввойи ўтлардан тозалайди. Монурон эса пиёз экилган майдонлардаги бегона ўтларни қуритади. Ҳатто трактор ёқилғи — керосин ҳам фойдали гербицидлардан чиқиб қолди. Унинг ёрдамида сабзи ва пиёз майсаларини бегона ўтлардан осонгина тозалаб бўларкан.

Гербицидларни қўлланишнинг асосий усули — авиация ёрдамида сепишдир. Самолёт кунига 200 дан тортиб 500 гектаргача майдонлардаги экинларга химиявий моддалар сепа олади.

...Шундай бир манзарани хаёлга келтиринг: пахта майдонлари устидан пўлат қуш учиб боряпти. Ундан оқиб тушаётган заҳарли чанг экинларни қопламоқда. Эртасига шу майдондан ўтсангиз, ёввойи ўтларнинг қовжираб қолганини, ғўзаларнинг эса яшнаб турганини кўрасиз. Демак, заҳар уларга таъсир қилмабди...

Ҳа, шундай бўлади, бунга оз қолди. Ана ўшанда пахта далаларида ишлаётган миллионлаб чопиқчилар ишини ёлғиз самолётнинг ўзигина бажараверади.

И. СКВОРЦОВ,
агроном.

ПАРТКОМ СЕКРЕТАРИ

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

Партия ташкилотининг секретари бўлиб сайланиш коммунист ҳаётида катта ва муҳим аҳамиятга эга. Агар кузатган бўлсангиз, у секретарликка сайланган кундан бошлаб коллектив олдида умум иши учун янада юксак масъулият ҳис қила бошлайди. Унда ўзига ва ўртоқларига нисбатан талабчанлик янада ортади. Хўжалик ва партия ташкилоти фаолиятига доир ҳар бир масалага атрофлича, чуқурроқ ёндошишга ҳаракат қилади. Аслини олганда ҳам коммунист партком секретарлигига сайланган кундан бошлаб унинг зиммасига ташкилотчилик, оммани янги, улуғвор вазифалар сари руҳлантириш, янги кишини тарбиялаш, маданий турмуш учун кураш олиб боришдек қатор-қатор мураккаб вазифалар юкланади.

Шу нуқтаи назардан: партком секретарлигига кимлар сайланиши ва улар қандай бўлишлари керак? Секретарь бошқалардан қайси фазилатлари билан ажралиб туриши лозим? Мазкур мақолада ана шу ҳақда фикр юритмоқчимиз. Чуст районидаги «Коммуна» колхозининг ташкилотчиларидан бири, партия ветерани Абдуллажон ота Шомирзаев билан бўлган суҳбатимиз ҳам худди шу мавзуга бағишланди.

Абдуллажон ота мақсадимга тушунгач, узоқ ўйланиб қолди ва деди:

— Аҳмаджонни секретарликка сайлаганимизга уч йил бўлди. Шундан буён унинг ишига зеҳн солиб юраман. Камтар, оз сўзлаб кўпроқ иш ҳақида ўйлайдиган, ўз ишига пухта йигит. Шу билан бирга Аҳмаджон одамнинг қадрига етадиган, инсон ҳурматини эъзозлайдиган раҳбар. Кўкламда бўлган бир воқеани эслайлик. Бизда ипак қурти боқиш кампанияси қисқа муддатли бўлишига қарамай, жуда масъулиятли давр ҳисобланади. Ҳар бир грамм барг ҳисоб-китобли бўлади. Тут дарахтлари пиллачилик звеноларига тақсимлаб берилади.

Ипак қурти катта уйқудан турган, ҳар бир туп барг қатъий назорат остига олинган кунлар эди. 7-бригада бошлиғи Умаржон Абдуллаев барг кесиш ва уни тарқатишда чатоликка йўл қўйди. У ўз бригадасининг аъзоларига кўпроқ, бошқаларга эса озроқ барг ажратиб берди. Орада арзимаган кўнгилсизлик юз берди. Ипак қурти боқиш кампаниясига масъул А. Убайдуллаев бригада бошлиғини иш устида қаттиқ койиб қўйди. Чунки Умаржоннинг ҳамиши, кўпчилик ўртасида тутган иши шундай жазога лойиқ эди.

[illegible]дан икки кун ўтгач, Аҳмаджон 7-бригадасига келди. Бригадир билан илиқ [illegible] қилди. Иш устида қаттиқ тегиб юборгани, хафа қилгани учун ундан узр сўради. Ҳамиша ҳалол, тўғри бўлиш, кўпчиликнинг манфаатини кўзлаб иш тутиш кераклиги ҳақида гапирди. Одамларнинг қалбига йўл топа оладиган чинакам раҳбар шунақа бўлади. Умаржондан узр сўраш билан Аҳмаджоннинг обрўси тушиб қолгани йўқ. Аксинча, бригада аъзолари, кўпчилик олдида унинг ҳурмати ортди. Колхоз аъзоларининг унга бўлган эътиқоди мустаҳкамланди. Ахир, колхозчилар билан иш устида айтишиб қолиб «шундан узр сўрайманми» деб гаплашмай юрадиган, отдан тушса ҳам эгардан тушмайдиган раҳбарлар ҳам йўқ эмас.

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Абдусаттор Шарипов раҳбарлик қилаётган бригада аъзолари бу йил 93 гектар пахта майдонининг ҳар гектари ҳисобига 45 центнердан ҳосил олиш учун курашяптилар. Сўзи билан иши бир азаматлар зиммага олинган социалистик мажбуриятни қоплайдиган ҳосил тўплаб қўйдилар. Меҳнатда, турмуш маданиятини юксалтиришда, бригада аъзоларининг билим савиясини оширишда эришган ютуқлари учун бригадага коммунистик меҳнат коллективи деган шарафли ном берилган.

Бригада бошлиғи билан узоқ суҳбатлашдик. У, ўзининг ҳаёт йўли ва бригаданинг меҳнат ютуқлари ҳақида гапириб берди. Ўн уч йилдан бери бригадир бўлиб ишлайди. План тўлдирмаган йили йўқ. Ҳосилдорлик муттасил ошиб боряпти. Колхозчиларининг турмуш фаровонлиги юксаляпти. Ўтган йили гектар бошига 43 центнердан «оқ олтин» йиғиштириб олинди. 52 минг сўм соф фойда кўрилди. Суҳбат мавзуи айланиб партком секретарининг иш фаолиятига кўчди.

— Ҳавас қилса арзийдиган раҳбар, — гап бошлади Абдусаттор ака партком секретари тўғрисида. — Мен партиявий ишларга масъулман деб ўтирмай, деҳқончилик маданиятини юксалтириш йўлида ҳормай-толмай меҳнат қиляпти. Ғамхўр, меҳрибон, принципиал ўрток Аҳмаджоннинг элга манзур бўлаётган хизматларидан бири —партия интизомини, партия-хўжалик ишларини намунали йўлга қўёлганида деб биламан. Яқинга қадар ҳам умумий йиғилишларимиз тартибсиз ўтарди. Коммунистлар белгиланган вақтга етиб келмасдилар. Аъзолик бадаллари вақтида тўланмасди.

Аҳмаджон секретарликка сайлангандан кейин ўтказилган партком мажлисларидан бири сира эсимдан чиқмайди. Раислик қилувчи мажлисга чақирилганларнинг коммунист Баҳриддин Охуновдан бошқа ҳаммаси келганлигини эълон қилди. Мажлисни очиш ҳақида таклиф киритилди. Кун тартибидаги «Ғўза парваришида коммунистларнинг роли» масаласи муҳокамага қўйилди. Регламент белгиланиб, докладчига энди сўз берилаётган ҳам эдики, эшик очилиб Баҳриддин Охунов кўринди. У киришга рухсат сўраб ҳамманинг ҳаёлини бўлди. Бу, Баҳриддин Охуновнинг йиғилишлардан биринчи марта кеч қолиши эмасди. У ҳар сафар ҳам таклиф этилган жойга йиғилиш бошланганидан кейин кириб келарди. Бу сафаргиси фақатгина партком секретарининггина эмас, балки мажлисга таклиф этилган партиясиз кишиларнинг ҳам жаҳлини чиқарди. Шу topда Аҳмаджон Убайдуллаевни таниб бўлмасди. У ўрнидан туриб, мажлис аҳлига мурожаат қилди: «Мен кун тартибини ўзгартиришни, биринчи масала бўйича докладчининг вақтини бироз кечиктириб, коммунист Б. Охуновнинг шахсий ишини биринчи масала ўрнида муҳокама қилишни таклиф этаман». Мажлис бирданига кескин тус олди. Коммунистлар партком секретарининг таклифини бир овоздан маъқуллашди. Гап партия интизоми, унинг умум иши учун фойдаси, мустаҳкам интизом ўрнатмай туриб, муваффақиятга эришиб бўлмаслиги тўғрисида борди.

Коммунистлардан М. Маматов, Т. Раҳимовалар Охуновнинг мажлис аҳлини менсимай, сабабсиз кеч қолганлигини қаттиқ қораладилар. Коммунистнинг партия коллективи олдидаги бурчи тўғрисида гапирдилар. Б. Охунов ўтирганларга иккинчи марта бундай воқеа қайтарилмайди, деб ваъда берди. Лекин бундай «кечирасизлар, энди кеч қолмайман» қабилида берилган ваъдалар партком секретарини қаноатлантирмади. У партком аъзоларидан Б. Охуновга интизомсизлиги учун ҳайфсан эълон қилишни қатъий туриб сўради. Партком мажлисига сабабсиз кеч келганлиги, коммунистларнинг қимматли вақтларини олганлиги учун кўпчилик овоз билан Охуновга ҳайфсан берилди. Кутилмаганда мажлис кун тартибининг ўзгариши ва интизом масаласининг муҳокамага қўйилиши арзимаган сабабларни баҳона қилиб, йиғилиш ва таклиф этилган ерга кеч келадиган кишиларга ҳам мактаб бўлди.

Ишни тўғри йўналтирувчи, коммунистлар жипслигини янада мустаҳкамлашга хизмат қилувчи бундай тарбиявий мисолларни колхоз партия ташкилоти фаолиятидан кўплаб келтириш мумкин. Буларнинг ҳаммаси секретарнинг ишчанлиги, ташаббускорлиги, камчиликларга муросасиз эканлиги, кишилар билан муомала қила билишидан далолат бериб турибди. Чиндан ҳам А. Убайдуллаев секретарлик қилган йилларда колхоз коммунистларининг фаолияти анча активлашди. Уларнинг ишлаб чиқаришдаги роли ошди, партиявий-сиёсий ишларнинг метод ва услублари такомиллашди. Партком билан колхоз правлениеси ўртасида мустаҳкам алоқа ўрнатилди.

Ўтган йиллар мобайнида хўжалик ишлаб чиқаришида, ижтимоий ва шахсий ҳаётда ўрнак бўлган меҳнат илғорларидан 20 киши партия сафига қабул қилинди. Улар КПСС Устави ва Программаси талаблари асосида ўз бурчларини виждонан бажаряптилар. Коммунистларнинг сони етарли бўлгани учун бригадада партия ташкилотлари тузилди. Шу билан партком атрофига бирлашган бошланғич ташкилот ҳуқуқидаги қуйи звенолар сафи 9 тага етди. Улар ҳисобида 87 та ишчан, ташаббускор коммунист турибди.

Партком секретари қисқа муддат ичида қишлоқ меҳнаткашлари ўртасида партия ташкилотининг ролини кескин кўтарди. Оммага партиявий таъсир ўтказишда янги амалий услублар қўллади. Колхознинг маданий ҳаётида юз бераётган ўзгаришларга муносиб ҳисса қўшди. Ҳозир қишлоқ шаҳар типидаги посёлка тусини оляпти. Клуб, туғруқхона, касалхона, маиший хизмат кўрсатиш комбинатлари, дорихона, маданий турмуш университетлари колхозчилар хизматида. Тўлиқсиз ва ўрта мактабларда хўжалик аъзоларининг минглаб фарзандлари билим чашмаларидан баҳраманд бўляптилар. Буларнинг ҳаммасига партия ташкилоти, унинг тиниб-тинчимас секретари, ташаббускор коммунистлар — қишлоқда маданий турмуш тарғиботчилари раҳбарлик қилмоқдалар.

Кези келганда шуни ҳам тилга олиш керакки, Аҳмаджоннинг ҳам меҳнат фаолияти қишлоқдаги ана шу билим ўчоқларидан бирида бошланган. У моҳир партия ташкилотчиси бўлиш билан бирга, меҳрибон тарбиячи-педагог ҳамдир. У қарийб ўн беш йил давомида ўрта мактабда директор бўлиб ишлади. Ўзининг бутун куч-қувватини ёш авлодга билим беришга бағишлади. Коммунист сифатида жамоат ишларида актив қатнашди. Мактабда бўлса ҳам хўжаликнинг равнақи партия ташкилотининг иш фаолияти тўғрисида қайғурди.

Колхозда ким билан суҳбатлашманг хоҳ коммунист, хоҳ партиясиз бўлсин, партком секретарининг номини ҳурмат билан тилга олади. Унинг ташкилотчилик ишига, оммани бир мақсад сари, янги улуғвор ишларни амалга оширишга сафарбар эта олиш қобилиятига юксак баҳо беради. Колхоз раиси, тажрибали хўжалик раҳбари Мақсуджон Маматов партком ишидаги муваффақиятлар ҳақида гапириб бундай дейди:

— Аҳмаджон деҳқончилик маданиятини, хўжаликнинг ҳисоб-китобини яхши билади. Колхозчиларнинг, коммунистларнинг турмуши, олаётган маоши, оилавий шароитлари билан кўп қизиқади. Партия йиғилишларида қишлоқ меҳнаткашларининг турмуш фаровонлигини янада оширишга қаратилган жиддий масалаларни ўртага ташлайди, уларни амалга оширишга албатта эришади. Хўжалик ва партия ташкилоти фаолиятига доир ҳар бир масалада албатта партком аъзолари, правление билан маслаҳат қилади. Бу ҳаммамизни қувонтиради. Халқимизда «Отанг боласи бўлма, одам боласи бўл» деган нақл бор. Аҳмаджоннинг ҳамиша кўпчилик ҳақида ўйлаши, партия қарорларини оммага етказишда кўрсатаётган жонбозлиги уни элга танитяпти.

Хўжаликда нимаики яхшилик, ташаббус бўлаётган бўлса, унда албатта коммунистларнинг ҳиссаси бор. Кейинги уч-тўрт йил ичида пахта ҳосилдорлиги 7,4 процентга кўтарилди. Рентабеллик жиҳатидан колхоз Чуст районида салмоқли ўрин эгаллади. Чорва ва қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқлари ҳам фойда берадиган соҳага айланди. Бу йил колхозда гектар бошига 30,5 центнердан «оқ олтин» етиштириш юзасидан мажбурият олинган экан, унинг уддасидан чиқишда ҳамиша ишлаб чиқаришнинг олдинги сафида бораётган коммунистларга, партия ташкилотининг жанговарлик ва ташкилотчилик ишларига таянган ҳолда иш қурилмоқда. Пахта йиғимтеримини намунали ўтказиш, меҳнатни тўғри ташкил этишни партия ташкилоти ўз назоратига олган.

Юқоридаги олижаноб ишларни бирма-бир таҳлил қиларкансан, «партком секретари қандай бўлиши керак»? деган саволга жавоб олгандай бўласан, киши. Рост-да, халқ, партия сенга масъул вазифани ишониб топшириб қўйгандан кейин, сен ҳам унга виждон бурчи сифатида қарашинг, ишончни оқлашинг керак. Бу ўринда «Коммуна» колхозининг партия ташкилоти ва унинг билимдон секретари Аҳмаджон Убайдуллаевнинг маданий турмуш, мўл-кўлчилик йўлидаги, оммани партия ташкилоти атрофига янада мустаҳкам жипслаштириш борасидаги, партиявий интизомни янада юқори савияга кўтаришдаги иш фаолиятидан ўрнак олса арзийди.

А. МАДУМАРОВ.
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЛАВҲА

СОҲИБКОР

Баҳор кунларининг бирида уйимизга қадрдон дўстим, машҳур соҳибкор Ризамат Мусамуҳамедов келиб қолди.

— Атайлаб келдим — деди Ризамат ота.— яна кўҳна Бухорога кетаётганимни айтиб қўяй деб. Марказий Комитетда бўлдим. У ердагилар Ромитан районидаги Ленин номли колхозга бориб боғ яратишимни маслаҳат беришди.

Ризамат ота бу борада ўз режаларининг тайёрлигини, уларни амалга ошириш учун анчагина меҳнат қилиш кераклигини ҳам айтиб ўтди. Мен дўстимнинг жасоратига тасанно айтиб, муҳим партия топшириғини бажаришига муваффақият тилаб қолдим.

Бу учрашувдан кейин орадан бир ойдан ошиқ вақт ўтса ҳам, машҳур боғбондан дарак бўлмади. Бир маҳал унинг ўғли Каримдан отаси боғ ва ток экиш ишларини тугатганини эшитиб қолдим. Энди бўлса қурилиш ишлари билан машғулман, депти у. Тез орада менга Бухорога бориб, машҳур соҳибкорнинг ишларидан хабар олишга тўғри келди.

Ленин номли колхозга кириб келганимда қош қорайган, баъзи хонадонларда Ильич нурлари чарақларди. Шу пайт колхоз идорасига шошаётган одамлар орасида кетаётган дўстимни кўриб қолдим. Чарчаган бўлса керак, оғир қадам ташлаб борарди. Илдам юриб унга пешвоз чиқдим. Қучоқлашиб кўришгач, биз унинг хонасига кирдик. Унинг қилаётган ишлари ҳақидаги ҳикоясини тун оққунча тингладим. Сўзини тугатаркан, Ризамат ота қўшиб қўйди:

— Эртага борсанг, ҳаммасини кўрасан-қўясан. . .

Қуёш нурлари ҳали барглардаги шабнамларда ялтирамасиданоқ, Ризамат ота йўлга отланди. У ўз «фарзандлари» ёнига шошарди. Боққа кираверишда тикланган темир аркдан асфальтланган хиёбонлар чўзилиб кетибди. Асфальт йўлканинг икки томонида мирзатераклар саф тортиб турибди. Хиёбонлар бизни В. И. Ленин ҳайкалига олиб чиқди. Ҳайкал этрофи гулпушта билан чиройли қилиб безатилган.

Ҳайкал ёнида ҳордиқ чиқариш учун қурилиши керак бўлган шийпонлардан бири қад кўтарибди: у ҳовуз устига чиройли қилиб ўрнатилган. Бу ерда Ризамат ота биринчи марта ҳовуз нишабидан айвон сифатида фойдаланди. Айвоннинг учта пиллапояси уни сувнинг юзидан ажратиб турибди. Айвонда турли-туман гуллар, нишаб эса чим билан маҳкамланган.

Биз кўприкчадан шийпонга кўтарилдик. Бу пайт дурадгорлар ва бўёқчилар бригадаси ҳам сўнгги ишларини тугаллашди. Ёқимли, салқин шабада танамизни яйратиб ўтди. Ризамат ота ҳикоясини давом эттирди:

— Мана дўстим! Бу ердан туриб пахта далаларини, узумзорларни, ям-яшил боғни маза қилиб кузатса бўлади. Мен шийпон учун бекорга бу жойни танлаганим йўқ. Бу ер анча баланд, қачон қарасангиз, енгил шабада ўйнаб туради.

— Ана у ерда, Николай Романович,— дея сўзида давом этди Ризамат ота.— меҳмонхона қурилади. Унинг тагзаминида сабзавот ва меваларни йил бўйи сақлаш мумкин. Шийпоннинг ўнг томонида ошхона ва омбор қурилиши тугалланяпти Буларнинг ҳаммаси дам олиш зонаси учун яхши шароит яратиб беради. Колхозчилар мажлиси, бадиий ҳаваскорлар кечаси, комсомол тўйлари шу ерда ўтади.

Ризамат ота сўзидан тўхтаб, ўрнидан турди, қўлимдан тутиб, боғ сари етаклади.

— Бу хиёбон Ленин номи билан аталади. У район йўлидаги узумзорлардан бошланиб, кўриб турганингдай, боғ ичига бориб тақалади. Узунлиги 2.5 километр келади...

Суҳбатдошимнинг сўзларидан маълум бўлдики, боғ ва узумзор 40 гектар ерни эгаллабди. Боғдан олма, гилос, ўрик., беҳи, нок, шафтоли каби ширин-шакар меваларни истаганча топасиз. Ошхоналар учун ишлатиладиган, майизбоп ва шароб тайёрланадиган узум хиллари бу ерда сероб. Навниҳол боғнинг қатор ораларига ғўза экилган. Ғўзани парвариш қилиш, ўғитлаш ва суғориш боғдаги ҳар хил мева ҳамда узум ниҳоллари ривожига яхши таъсир этади.

— Мен колхоз раҳбарларига боғ, узумзор ва бу ердаги қурилишлар Карл Маркс туғилган куннинг 150 йиллигига совға бўлади деганим,— дея сўзида давом этди Ризамат ота, — ўз сўзимнинг устидан чиқдим. Ёш ниҳолларнинг 92 проценти ушлаб қолди ва ривожланяпти... У бир оз жимиб қолди-да, давом этди.— В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига эса боғ ва узумзор биринчи ҳосил беради...

Шу пайт шошилиб Лутфулла Абдуллаев келиб қолди.

— Биласизми?— деди соҳибкор. Лутфулла биз билан кўришгандан сўнг,— бу йигит, энг ҳаракатчан, интизомли шогирдларимдан. Буларнинг ҳаммаси азамат.—у гулларни парвариш қилаётган комсомоллар, Норов ва Нарзиевга ишора қилди. . .

— Ажойиб одам бу Ризамат ота.— деди мен билан суҳбатда колхоз комсомол ташкилотининг секретари Л. Абдуллаев.— у ўзининг меҳнатсеварлиги, ишбилармонлиги билан барчани ҳайратда қолдиряпти. У билан ишласангиз маза қиласиз. Биз комсомоллар боғ ва узумзорга ҳамиша кўз-қулоқ бўлиб туришга ваъда берганмиз. Ота бўлса, бу ерда ёшлар кечалар, комсомол тўйлари ўтказишади деб, раисимиз Аҳмад акани ҳам огоҳлантириб қўйдилар.

Шийпонга қайтганимизда, колхознинг бош агрономи Тельман Бақоев комсоргнинг сўзини давом эттириб деди: — машҳур боғбон меҳнатнигина эмас, яшашнинг ҳам тилини билади. Шунинг учун ҳам уни ҳамма севиб, ҳурмат қилади. 87 ёшли толмас сеҳргарнинг ишларига қойил қолишган...

Биз Ризамат ота билан қурилиш майдонидан қайтганимизда, қуёш уфққа яширинган эди.

— Эслнгдами?— деди у йўл-йўлакай.— 1964 йил бошларида «Ромитан» совхози коллективининг боғ қилиш таклифига рози бўлганимни айтгандим. Ўша пайтда қилган ишларим натижасини бир кўриб қўйсанг...

Эртасига дўстим мени «Волга»нинг олдинги ўриндиғига ўтқазиб, ўзи орқага ўтирди. Биздан кейин келиб, рулга ўтирган кекса шоферни кўриб ҳайрон бўлдим.

— Нега ҳайрон бўласан, бу Теша бобо-ку?! Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, машҳур пиллачи Ҳурмат Тешаевани эшитгандирсан, ўшанинг турмуш ўртоғи бу. Оппоқ соқолию, 72 ёшга кирганига қарамай, биринчи класс шофери Тешавой. Ҳа, шунақа, дўстим...

Теша бобо билан суҳбатимиз ўз-ўзидан бошланиб кетди. У асли Тарнаут қишлоғидан экан. Ҳозир бу қишлоқ колхознинг маркази. Теша бобо ер-сув ислоҳотида актив қатнашган, коллективлаштириш даврида жонбозлик кўрсатган асл деҳқон. 1928 йилда тузилган «Социализм» колхозига Ғафур Жўраев раис. Теша ака унинг муовини қилиб тайинланган эди. Ўшандан буён у қадрдон колхози билан ўз тақдирини боғлаб, меҳнат қилиб келди. Ҳозир ҳам тиниб-тинчимайди.

Машина тўхтади.

— Бу навбатдаги қурилиш майдонимиз, — деди Ризамат ота,—бу ерда шийпон бўлади, ҳовуз тайёр, колхоздаги барча ишларимни тугаллагач, бу ерга келмоқчиман. Лекин, гап бошқа ёқда. Анави яшил либосга бурканган боққа қарагин-а. Бу ўша, тўрт йил муқаддам яратилган боғ.

Мен 100 гектар майдонда шовуллаб турган мевазорга ҳайрат билан тикилиб қолдим.

Биз баланд супадан туриб арк орқали «Ризамат боғи»га кириб бордик. Атроф салқин ва баҳаво. Асфальтланган тўғри қатор йўлкалар ёқасида «Қандил Синаи» навли олма дарахтлари мавж уриб, минглаб беҳи дарахтлари ясаниб турибди. Рангба-ранг гуллар. Дарахтлар соясига стол-стуллар қўйилган. Ҳовуз тўла сув.

— Боғ юбилей йилида юзлаб тонна биринчи ҳосил берди. Бу йил ҳосил айниқса мўл бўлади, — дея сўзини ишонч билан тугатди Ризамат ота.

Кечқурун Ризамат ота хонасига колхоз активлари тўпланишди. Мунозаралардан сўнг колхоз партия ташкилотининг секретари, бош агроном Тельман Бақоев мемориал тахта ўрнатиб, унга Ризамат ота портретини осиб қўйиш ҳақидаги фикрини билдирди. Унинг тагида тахминан: «Ушбу боғ, узумзор ва дам олиш иншоотлари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Давлат мукофотининг лауреати Ризамат Мусамуҳамедов раҳбарлигида барпо этилгач, 10 март — 5 май 1968 йил» деган ёзув бўлади.

Бу таклифни колхоз раиси Аҳмад Ражабов, қурилиш бригадасининг бошлиғи Бўронов, бухгалтер Жўраев, комсомол ташкилотининг секретари Абдуллаевлар қўллаб-қувватлашди. Бош инженер Иса Барноев қўшимча қилди:

— Булар лойиҳа-смета бўйича ҳужжатлаштирилса, яна ҳам яхши бўларди. Ахир бу тажрибани республикамизнинг бошқа хўжаликларида қўллаш учун шундай ҳужжат жуда қўл келади-ку...

— Сенга айтсам,— дея гапида давом этди Ризамат ота меҳмонлар кетишгач,— бу колхоздаги шийпон мен қурган иншоотларнинг ўттиз тўққизинчиси. Боғ ва узумзорлар эса 81 тага етиб қолди. Бу йил кузда Фарғона водийси, ундан кейин кўҳна Хоразмга бормоқчиман, — деб сўзини тугатди соҳибкор Ризамат ота. — Тошкентда кўришгунча, хайр!

Николай АРТЕМЬЕВ.

Фарғона областининг хўжаликлари бу йил машиналар билан кўпроқ пахта териб олишни мўлжаллашяпти. Шу мақсадда колхоз ва совхозларда «зангори кема»лар шайлаб қўйилди. Янги очилган курсларда кўплаб механик-ҳайдовчилар тайёрлаяпти, Риштон районидаги курсни 30 дан ортиқ хотин-қизлар тугаллаб, турсунойчилар сафига қўшилишди. Суратда: бу йил биринчи марта «зангори кема» штурвалига ўтирадиган Дилбархон Жамолова Куйбишев номли колхоз правленияси томонидам ўзига бириктиб қўйилган агрегатни синаб кўряпти.

Ҳ. Мелибоев фотоси.

ЧОРВАДОРЛАР КЕНГАШИ

Яккабоғ районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозида Қашқадарё области чорвадорларининг кенгаши бўлиб ўтди. Унда район ижроия комитетларининг раислари, қишлоқ хўжалик бошқармаларининг бошлиқлари, сут-товар фермаларининг мудирлари ва чорвачилик мутахассислари қатнашдилар. Область қишлоқ хўжалик бошқармаси бошлиғининг ўринбосари ўртоқ Т. Ҳазратқулов «Областда чорвачиликнинг аҳволи ва уни яхшилаш чоралари тўғрисида» доклад қилди. Кенгашда областда чорвачиликни янада ривожлантиришга қаратилган тадбирлар белгиланди.

Қисқа сатрлар

ХОРАЗМ. Қурилишларда ишлаш учун келган Тошкент халқ хўжалиги институтининг юздан ортиқ кўнгилли студентлари кўп хонали янги турар-жой биносини қуриб битказишди.

Ш. СУЛТОНОВ.

АНДИЖОН. Киров номли колхоз аъзоларининг истаклари қондирилди. Бу колхоз Андижон области билан мусобақадош бўлган Ямбол (Болгария) округининг номи билан юритиладиган бўлди.

С. АБДУЛЛАЕВ.

ИҚТИСОДИЙ КОНФЕРЕНЦИЯ

Чуст районидаги «Коммуна» колхозида иқтисодий конференция бўлди. Конференция ишида Наманган областидаги колхоз ва совхозларнинг қишлоқ хўжалик мутахассислари, экономистлари, агрономлари, қишлоқ инженерлари, бухгалтерлари, партия ва совет ходимлари қатнашдилар. Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини янада интенсивлаш ва пахта, ғалла ҳамда бошқа экинларнинг ялпи ҳосилини кўпайтириш учун нима қилиш керак? Ана шу масала тўпланганларнинг диққат марказида турди.

Докладчи — Ўрта Осиё Қишлоқ хўжалик экономикаси институтининг директори Х. М. Жалилов ва сўзга чиққан нотиқлар Наманган областидаги хўжаликлар катта-катта резервларга эга эканлигини кўрсатувчи рақамлар ва мисоллар келтирдилар Бу резервлардан моҳирлик билан фойдаланиш яқин йиллар ичида қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш экономикасини кескин равишда юксалтиришга эришиш имконини беради.

МАШИНА — ДЕҲҚОННИНГ ДЎСТИ

МАШИНА ТЕРИМИГА ТАЙЁРГАРЛИК ОБЛАСТЬ ИҚТИСОДИЙ СОВЕТИ МУҲОКАМАСИДА

КАТТАҚЎРҒОН, (**«Совет Ўзбекистони» мухбири**). Каттақўрғон районидаги Ленин номли колхоз клубига барча колхоз раислари, совхоз директорлари, бош агрономлари, бош инженерлари, илғор механик-ҳайдовчилар, район ва область ташкилотларининг раҳбар ходимлари тўпландилар. Область иқтисодий советининг бу кенгашида пахта териш агрегатларидан унумли фойдаланиш масаласи муҳокама қилинди. Терим машиналарининг мавсумга қандай тайёрланганлиги ҳақида «Узсельхозтехника»нинг область бирлашмаси раиси А. М. Аракелов, машина теримининг афзалликлари ҳақида область қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи Р. Абдуллаев, дефолиацияни сифатли ўтказиш тўғрисида агроном Н. Наумов, механик-ҳайдовчилар орасида социалистик мусобақани уюштириш тўғрисида область касаба союзлари раиси Ҳ. Саттаров пахтани нобуд қилмай йиғиб-териб олиш тўғрисида область халқ контроли комитети раиси М. Умаров ўртоқлар гапирдилар.

Бу йилги мавсумда колхоз ва совхоз пахта далаларида 3 мингта терим агрегати ишлайди. Улар бункеридан ҳар йилгидан кўп пахта тўкилади. Бунинг учун 160 минг гектар ердаги ғўза барги тўкилиши кўзда тутилган. Булунғур районидаги «Октябрь». Нарпай районидаги «Коммунизм», «Самарқанд» колхозлари сингари эллик хўжалик машиналар ремонтини сифатли тугаллади.

Хатирчи районидаги «КПСС XXII съезди» колхозининг бригада бошлиғи Чори Йўлдошев, Нарпай районидаги Киров номли колхознинг донгдор механик-ҳайдовчилари — Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Суяр Толмасов. Ленин номли колхознинг раиси, СССР Олий Совети депутати Т. Ҳусинов ва бошқа ўртоқлар машинада пахта теришга қандай тайёргарлик кўраётганликларини сўзлаб бердилар.

Иқтисодий совет кенгашида ғўза баргининг белгиланган муддатларда тўкилишини таъминлаш, 41 жойда аэродромлар ишлашига эришиш, машина теримига ажратилган карталарни бегона ўтлардан тозалаш, машина айланиб қайтадиган жойларни текислаб қўйиш зарурлиги алоҳида таъкидланди. Ҳар бир хўжаликда машиналарнинг унумли ишлашини таъминлаш юзасидан қўшимча тадбирлар кўриш зарурлиги айтилди. Область партия комитетининг биринчи секретари С. Н. Усмонов иқтисодий совет кенгашига якун ясаб, сўзлади. Иқтисодий совет кенгашида республика халқ контроли комитетининг раиси, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бюро аъзолигига кандидат М. Турсунов қатнашди.

Л. ЭРГАШЕВ.

Ўрта Чирчиқ районидаги «Полярная звезда» колхозининг маккажўхорикорлари силос учун экилган маккажўхоридан мўл ҳосил етиштирдилар, Улар маккажўхорини ўриш ва силос бостиришга киришишди. Бу ерда ҳар гектар ердан 500 центнерга яқин кўкпоя олиняпти. Суратда: силос бостириладиган маккажўхорини майдалаш пайти.

Қ. Розиқов фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

ОСИЁ ВА АФРИКА ЁЗУВЧИЛАРИНИНГ ТОШКЕНТДА ЎТКАЗИЛАДИГАН АНЖУМАНИ ОЛДИДАН

ШИНГИЛ ҲИКОЯЛАР

Нозим ҲИКМАТ.

СИРКА, ШАРОБ, ЧУЧМАЛ ШАРБАТ

Узумдан сирка қилинади, мусаллас солинади, шарбат — ҳам узумдан бўлади.

Сирка ҳам, мусаллас ҳам, шарбат ҳам — уччаласи узумнинг ширасидан биноға келади. Уччови ҳам бир дарахтнинг неъмати.

Шуниси қизиқки, булар зоти бир, таг-замини бир, бир уруғдан тарқаган бўлатуриб бир-бирига сира ўхшамайди, уларнинг ўтайдиган хизмати мутлақо фарқ қилади.

Сирка билан шаробнинг ютуми қанақалигини биламан. Бири заҳардек талх, бошқаси бошни айлантирадиган даражада ўткир, сирканинг ҳам, шаробнинг ҳам ўзига хос таъми борки, бу ҳаммага аниқ-равшандир.

Уларнинг ўртанчаси чучмал шарбат. менимча, қора чақага ҳам арзимайди. Шарбат-заҳардек талх сирка ҳам эмас, ўткирлигидан бошни айлантирадиган шароб ҳам эмас.

Дунёда худди шундай шаробсимон, сиркасимон, шарбатсимон кишилар бор.

Шаробсимон одам билан ҳамсуҳбат бўлишинг ҳазил-мутоиба қилишинг, чақ-чақлашувинг, дўст тутинишинг мумкин.

Сиркасимон одамга ё дўст бўлишинг, ё душман бўлишинг мумкин.

Шарбатсимон кимсага келганда, гап шуки, бунақа чучмал ичимлик ўрнига яхшиси бир қултум тоза совуқ сув ичиб қўяқол. Зеро, қиёмига етмаган бу нарса сирка ҳам эмас, шароб ҳам эмас, икки аросатда қолган нарсадир.

На у ёғлик, на бу ёғлик бўлмаган жамики чучмал нарса кўнглимни айнитади.

ЎҒЛИМ ДЕНГИЗЧИ БЎЛСИН

Мен ўғлимнинг денгизчи бўлишини хоҳлардим.

Мен Денгиз клубига аъзо бўлган муҳтарам кишиларнинг рўйхатида йўқман. У ердаги вазият бизнинг тоифамиздаги кишиларга денгизнинг шўр сувидан ҳам бешбаттарроқ. Мен уруғ-аймоғи денгизчилар сулоласидан тарқаган киши ҳам эмасман... Шундоқ бўлса ҳамки мен ўғлимнинг денгизчи бўлишини хоҳлардим.

Денгизда ҳамма жойдагидан кўра яхшироқ, ҳамма жойдагидан кўра равшанроқ фикр қилинади... Мен ўғлимнинг жангдан қочмайдиган, авжи жанг гирдобида фикр юритишга қобил одам бўлишини хоҳлардим.

Денгиз қўрқиш нималигини билмайди, денгизчи ҳам қўрқишни писанд қилмайди!

Денгиз билан очиқчасига жанг қилинади. Мен ўғлимнинг очиқ жангдан завқланишини хоҳлардим.

«Шу ерда сен жуда катта кетвординг! — дерсиз сиз. — Бу нопок заминимизда кимки ғаним кетидан келиб пичоқ урмаса, ўзи шундай зарбдан йиқилади».

Ҳа, шундоқ. Худди шунинг учун ҳам мен ўғлимнинг орқаворотдан хиёнаткорона ҳужум қиладиган пасткаш киши бўлмаслигини, бунинг ўрнига душман билан юзма-юз учраша оладиган баҳодир бўлишини хоҳлардим.

ИККИ ХИЛ ДАРАХТ

Икки хил дарахт бор. Бир хил дарахт ўрмонда ўсади, бир хил дарахт қуруқ саҳрода ўсади.

Саҳродаги якка дарахт бир қарашдаёқ кўзга ташланади. Дастлаб қараганингизда ҳайрон қолдиради. Кейин бир қарайсиз, икки қарайсиз кўзингиз аста-секин ўрганиб қолади. Якка дарахтнинг мардонавор туриши бора-бора кўздан ғойиб бўлади-да, унинг яккалиги юракни ғам-ғашга тўлдиради. Агар сал эътибор билан қарасангиз, саҳрода танҳо ўсаётган дарахт фожиаси кўз ўнгингиздан ўтади. Тақир ерда кишининг қандайдир кулгисини қистатадиган ҳол сезила бошлайди. Қишда заиф шохларини титратиб, етимга ўхшаб, ёзда ўзининг тангадек сояси устида нимага турибди, нимани кутяпти, буни билмай тарвақайлаб якка туриши ҳам кулгини қистатади. ҳам кишини ачинтиради.

Ўрмондаги дарахт — саҳродаги якка дарахтнинг акси. Бир қарашда у кўзга кўринмайди. Лекин ҳар сафар қараганингиз сари унинг гўзаллигини кўпроқ пайқайсиз. Бу дарахт бутун ўрмон билан уйғунлашиб, ўзи ҳам ана шу уйғунликни тўлдириб ўзининг ўзлигини заррача йўқотмай яшамоқда. Ўрмон унга, у ўрмонга гўзаллик бахш этмоқда. Ўрмон унга у ўрмонга куч-қувват, дармон бермоқда.

Қишда унинг шохлари бошқа шохлар билан ёнма-ён турибди, шунинг учун у кишининг раҳми келадиган даражада совқотмайди.

Ёзда унинг ўз сояси тушади, лекин бу соя бошқа дарахтларнинг сояси билан қўшилиб кетганлигидан жуда катта майдонни салқин қилиб тура олади.

Мен айтганимдек, икки хил дарахт бор. Мен ҳар икковини ҳам тасвирладим. Мен ўғлимнинг ўрмон дарахтига ўхшашини хоҳлардим.

Ҳамид НУРИЙ таржимаси.

МЕХАНИЗАТОРЛАР СЛЁТИ

ҚАРШИ, («Совет Ўзбекистони» мухбири). Бу ерда механизатор хотин-қизларнинг биринчи область слёти бўлиб ўтди. Қалби олов турсунойчилар бу йил область пахтакорлари уядиган 215 минг тонналик «оқ олтин» хирмонига муносиб улуш қўшиш ва Ленин комсомолининг эллик йиллигига туҳфа ҳозирлашга қарор қилишди. Турсунойчилар ўзларининг биринчи слётларида далаларда етиштирилган мўл пахта ҳосилини йиғиштириб олишга ўз ҳиссаларини қўшиш ҳақида маслаҳатлашиб олдилар.

— Бу йил хўжаликларда «Узсельхозтехника» район бирлашмалари ҳузурида ташкил этилган механизаторлар тайёрлаш курсларини 200 хотин-қиз тамомлади, — деди докладчи — область комсомол комитетининг секретари Очил Муртазоев. Докладчи комсомол юбилейи йилида механизатор хотин-қизлар олдида турган вазифаларга батафсил тўхталди.

Слётда сўзга чиққан Шаҳрисабз район комсомол комитетининг секретари Гулчеҳра Зайниддинова, Яккабоғ районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозининг механик-ҳайдовчиси Қурбоной Норова, Ғузор районидаги Охунбобоев номли колхознинг механик-ҳайдовчиси Рухсат Йўлдошева, Шаҳрисабз районидаги «Партия XXIII съезди» колхозининг механизатори Дилором Эшмуродова, Қарши районидаги «Партия XXII съезди» совхозининг механизатори Қундуз Тошева ва бошқалар пахта терими мавсумини уюшқоқлик билан ўтказиш, ҳосилни исроф қилмасдан йиғиб-териб олишга муносиб ҳисса қўшиш, етиштирилган пахтанинг кўп қисмини машиналар ёрдамида йиғиштириб бериш зарурлиги тўғрисида гапирдилар. Улар мавсумда машиналар билан 100-150 тоннадан пахта териб беражакларини айтдилар.

Слёт қатнашчилари ўз устларига оширилган мажбуриятлар олиб, республикамиздаги барча хотин-қиз механизаторларга қарата мурожаат қабул қилдилар.

П. ГАДОЕВ.

Одоб мавзуида

СОЯЛАР

Жамият учун фойдали меҳнатдан қочиб, пастқам кўчаларда тунбўйи тимирскиланиб юрувчи, эл қаҳрига дучор, шакли бинойи, мазмуни қашшоқ одамларнинг соялардан нима фарқлари бор. Бундай шахслар ҳали ҳам орамизда баъзан учраб, дилимизни ғаш қилади

Вячеслав Пригин ака шундай қора нусхалардан У яшаб турган Рисовая кўчаси аҳли Пригинни бежиз «кўршапалак» деб аташмайди-да У ўзига ошён қилиб олган 102-уй ҳамиша кундузи очиқ, кечаси берк бўлади. Бундан баъзи бировлар, болапақир нуқул тунги сменада ишласа керакда, деб ўйлашади. Тўғри, Вячеслав ўзидек ўртоқлари билан уйида эшикни занжирлаб кун бўйи алланарсалар устида мунозара юритади. «қиттак-қиттак» отиб хурсандчилик дегандек сўнг шоҳона «безатилган» хоналарда ором олишади. Қуёш ботиб, борлиққа тун пардалари тушгач у, заводда тунги сменада ишловчи ишчилардек шошилиб қолади, «махсус» тунги кийимларини кийиб «кўршапалак»дек қоронғу, пастқам кўчалар бўйлаб «парвоз» қилишга тушади.

—Кимсасиз кўчаларда санқиб, нима қилиб юрибсан?—деб бирор таниши сўраб қолгудек бўлса, Пригин булбулигўёдек сайрайди:

—Нима ишинг бор? Нон-насибамни териб юрибман. Биров заводдан, биров идорадан дегандек, аканг ҳам ўзи лозим топган ердан топади-да ахир Бор пашшахўрда бўлма кўп Бўлмаса...

В. Пригин ўзига ўхшаш ҳеч қаерда ишламовчи ўртоқлари — Лобачев кўчаси 15-уйда турувчи Сергей Михайличенко ва Абдушод Ришодовлар билан «ов» қилиб юриб Зикиев исмли кишининг йўлини тўсишди.

—Ака, соатингиз неча бўлди?

—А-а, соатми? икки!—деди қўрқувдан ранги бўз бўлиб Зикиев. Шу пайт томоғи остида совуқ пичоқ йилтиллади. —

—Соатингни еч! Акс ҳолда каллант нопток бўлади!—дўқ урди Пригин —Ха, ҳа, бўл тез, кўйлакни ҳам ботинкангни ҳам... Шиминг эски экан. Ўзингга сийлов. Энди ҳайда!

Зикиев тепги зарбидан ерга ағдарилди Ўрнидан тургунча йўлтўсарлар қаъққадир ғойиб бўлишди. У тура солиб милиция бўлимига югурди Ҳамза район жиноят қидирув бўлимининг оператив ходимлари Л Бобoтиллаев ва Ф. Раҳимовлар йўлтўсар текинхўрларни ўша гундаёқ жиноят устида қўлга туширишди.

—Мен қавоге тупуриб чап бермоқчи бўлувдим, афсус ўз бетимга тушди Ёмонликнинг умри қисқа бўларкан.—дейди Пригин, кўзларига халқа-халқа ёш олиб, ёнидаги бошқа уч безорига ўз қора қисматидан шикоят қиларкан. Безорилар унинг афсус—надоматли гапини бош ирғаб маъқуллашди:

—Нима эксанг шуни ўраркансан дўстим. Ҳийла ва хиёнат дарахтининг меваси мусибат ва фалокат бўларкан.. Келинглар Тақдиримиз бир экан, яхшиси танишайлик Мен—Геннадий Воронцовман Электротехника заводида ишлайман «Разряд»ли боксёрман. Бундан илгари ҳам зор қолгур қамоқни бирров «зиёрат» қилувдим. Ёнимдаги палагда (у негадир ўртоғини менсимай таништирди) Александр Лебедов Красновосточний кўчасида 16-уйда туради. 10-да ўқийди Униси Владислав Васильевич, Тошкент политехника институтида 2-курсда ўқийди. Иккаласи ҳам менинг шогирдим.

Нима бўлди денг учаламиз Шумилов шаҳарчасида кеч соат 11 да кўчани сайр қилиб юргандик. Йўловчилар сийрак. Бирвакт қаршимиздан ҳассасини дўқиллатиб бир чол кела бошлади Тўғримизга келганда мана бу палағда (У Александрга ишора қилди) қўли қичиб, туртиб юборди. Шўринг қургур чол йўлидан тўхтаб:

—Йўл кенг бўлса, нега мени туртасан? — деди хириллаб. Владиславнинг шўхлиги тутиб:

—Геннадий, боксёрман, дейсан. Қани кучингни бир кўрсатчи? —деди куйдирган калладек иршайиб. «Кўрсатиш мана бунақа бўлади» дебман-у, чолнинг жағига бир туширибман Ерга чалпайди-ю, пихиллаб яна ўрнидан турди. Бу гал Владислав кучини кўрсатди. Чол тушмагури ўчоққа ёпилган хамирдек ерга қапишди. Бу етмагандек Александр ҳам қон чиқмас ерига бир-икки тепди. Кўрдинки иш чатоқ. Ура солиб қочдик. Ҳаммаёқни милиционерларнинг чуррак овози қоплади... Қуён бўлувдик, кўпчиликдан қочиб қутилолмадик. Қўлга илиндик

Дилозордан эл безор [illegible] халқимиз Бундай қора соял[illegible] гўзал жамиятимизда ўрин й[illegible] Жамоатчилик шундай дейишмо[illegible]да.

Ҳ. ҚОДИР[illegible]
Р. ХУЖАМ[illegible]

Планетамизда

ЧИЛИ КОММУНИСТИК ЁШЛАР СОЮЗИНИНГ САФЛАРИ ЎСМОҚДА

САНТЬЯГО, 3 сентябрь. (ТАСС). Чили Коммунистик ёшлар союзининг 36 йиллиги муносабати билан 1 сентябрда Сантьяго Барранкас пролетар районида уюштирилган тантанали митингда шу ташкилот сафларига мингга яқин янги аъзолар кирди.

Коммунистик ёшлар союзининг бош секретари Гладис Марин янги аъзоларни қутлар экан, социализм ғояларининг тантанаси учун, халқнинг энг яхши турмуш шароити учун Чили ёшлари олиб бораётган кураш тўғрисида гапириб берди. У, Чехословакиядаги воқеаларга тўхталиб, шу кунларда Чили ёш коммунистлари катта ўртоқлари билан бирга кўчаларга чиқиб, Чехословакияда социализм ғалабаларини ва социализм ғояларини ҳимоя қилишга чақирувчи шиорлар кўтариб бордилар, деди.

Коммунистик ёшлар ташкилотининг 36 йиллиги кунида Чили Компартияси Марказий Комитети уни қизғин қутлаб, ёш коммунистларни реакция ва эксплуататор синфларнинг турли кирдикорлари олдида ҳушёр бўлишга чақирди. Митингда сўзга чиққан Марказий Комитет Сиёсий комиссиясининг аъзоси Марио Самора но бундай деди: «Империализм халқлар курашга отланаётганлигини, СССРда коммунизм қурилаётганлигини ва бошқа мамлакатларнинг халқлари ундан ўрнак олаётганлигини кўриб дарғазаб бўлмоқда».

ВЕНЕСУЭЛА КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

КАРАКАС, 3 сентябрь. (ТАСС). Венесуэла Коммунистик партияси Марказий Комитетининг 10- пленуми бўлди. Яширин шароитда ўтган пленум Чехословакиядаги аҳволни, Венесуэлада бўлажак сайлов муносабати билан партиянинг вазифаларини ҳамда бир қанча бошқа масалаларни муҳокама қилди.

Пленум иттифоқчи мамлакатларнинг Чехословакиядаги ҳатти-ҳаракатларини маъқуллади.

Пленум бутун дунёда биргалашиб ҳаракат қилиш ва ўз сафлари бирлигини мустаҳкамлаш учун, империализмга қарши кураш учун халқаро коммунистик ҳаракат умумий қатъий программа асосини ишлаб чиқишида мумкин бўлган барча воситалар билан ёрдам беришга оғишмай бел боғлаганлигини изҳор этди.

Пленум резолюциясида Чехословакиядаги воқеалардан қаҳрамон Вьетнам халқига қарши жиноий агрессиясини ҳаспўшлаш ҳамда барча қитъалардаги халқларни талаш мақсадида фойдаланмоқчи бўлган АҚШ империалистлари ва малайларининг беҳуда уринишлари фош этилади ва рад қилинади.

Агрессия ҳаракатларига қарши норозиликлар

ПНОМПЕНЬ. Камбоджа қироллиги ҳукуматининг АҚШ ҳукуматига юборган ва бу ерда эълон қилинган нотасида бундай дейилади: Америка қуролли кучларининг Жанубий Вьетнамда туриши қонунга хилоф бўлиб, Вьетнам халқининг миллий ҳуқуқларини қўпол равишда бузишдан бошқа нарса эмас.

Нотада яна шу нарса ҳам таъкидлаб ўтиладики, Америка қўшинлари Вьетнам билан қўшни бўлган Камбоджанинг тинч аҳолисига қарши қилинган кўпдан-кўп агрессия ҳаракатлари учун АҚШ ҳукумати айбдордир. Қўшма Штатлар ҳукумати ана шу ҳаракатлар учун жавобгарликдан бўйин товлаш билангина кифояланиб қолмай, Камбоджа шаънига асоссиз ва уйдирма айбларни ҳам тўнкамоқда.

Камбоджа ташқи ишлар министрлиги Америка—Сайгон авиацияси шу йил 6, 8, 9 ва 12 июль кунлари мамлакатнинг осмон чегарасини бузиб ўтганлигига қарши АҚШ ҳукуматига ва Сайгон маъмурларига ҳам кескин норозилик билдирди.

Қироллик ҳукумати бундай ҳаракатларни тўхтатишни ва тинч аҳолига етказилган зиён учун товон тўлашни талаб қилди. (ТАСС).

ВЕНГРИЯ ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИ. Будапешт политехника институти территориясида ўқув мақсадлари учун атом реактори қурилмоқда. Реактор 1970 йилнинг бошида фойдаланишга топширилмоқчи.

МТИ—ТАСС фотоси.

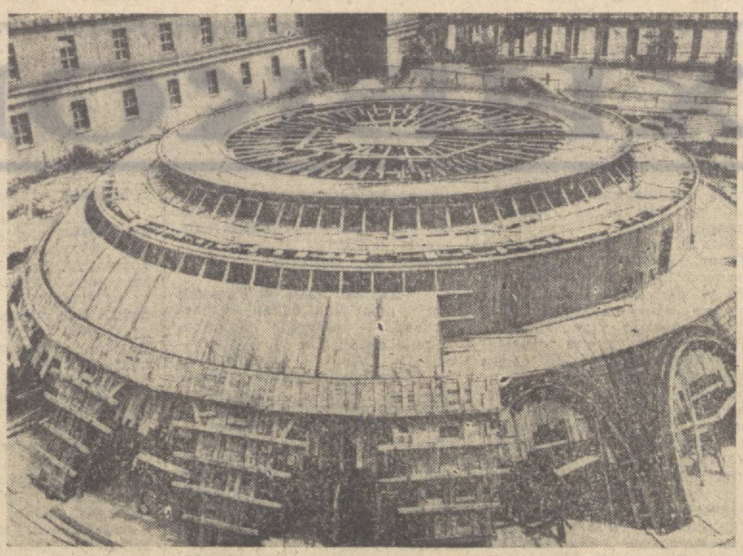

МЕКСИКОДА Олимпиада ўйинлари очилишига ҳам 50 кунча вақт қолди. Мексика пойтахтида спорт мусобақалари ўтказиладиган жойларнинг қурилиши тугалланмоқда. Суратда: Олимпиада велодроми.

ЮПИ—ТАСС фотоси.

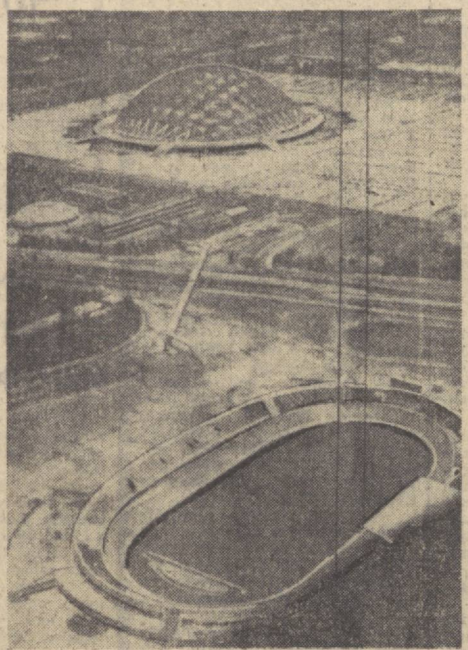

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

БРАЗЗАВИЛДАГИ АҲВОЛ НОРМАЛЛАШДИ

Кейинги кунлардаги кескинликдан сўнг Браззавилда нормал ҳаёт тикланди. Ҳамма корхоналар, муассасалар, кинотеатрлар ва магазинлар ишлаб турибди. Конго (Браззавиль)нинг ташқи дунё билан телефон, телеграф алоқаси, шунингдек Киншаса билан паром орқали қилинадиган алоқа тикланди. Солдатларнинг деярли ҳаммаси казармаларга қайтиб кирди. Армия бўлинмалари телеграф ва радио биноларинигина қўриқлаб турибди. Тез орада комендантлик соати ҳам бекор қилинади, деб кутилмоқда.

ФИЛАДЕЛЬФИЯДАН ҚИЛИНГАН НИДО

Филадельфияда негрларнинг «қора танлилар ҳокимияти» ҳаракати ўтказган миллий конференция тамом бўлди. Конференциянинг тўрт минг делегати АҚШдаги ёш негрларга мурожаат қилиб, уларни Вьетнамдаги урушда «тўп еми бўлишга қаршилик кўрсатишга» даъват қилди. Конференция Қўшма Штатлар ҳукуматидан «Америка қўшинларини Жанубий Вьетнамдан дарҳол ва ҳеч қандай шартсиз олиб чиқиб кетиш»ни талаб қилди.

АҲОЛИНИНГ ОЛТИДАН БИРИ ЎҚИМОҚДА

Сурия Араб Республикасининг маориф министри Сулаймон Алхаша: Сурия Араб Республикасида ҳозир бутун аҳолининг олтидан бири ўқимоқда, Суриядаги мактабларда бир миллион бола машғулот бошлади, деб айтди.

Сурия саноатнинг турли тармоқларида ишловчи мутахассисларни илгаригидек четдан таклиф қилаётгани йўқ, балки ўзи тайёрламоқда. Техника билим юртини битириб чиққан ҳар бир киши албатта иш билан таъминланади, деди у. (ТАСС).

СИЛКИНИШ ДАВОМ ЭТМОҚДА

ТЕҲРОН. (ТАСС). Эрон шарқидаги Хуросоннинг зилзиладан зарар кўрган районларида 2 сентябрга ўтар кечаси яна ер ости силкинишлари сезилди. 31 август ва 1 сентябрда рўй берган вайроналн ер ости силкинишлари натижасида дастлабки расмий маълумотларга кўра, 8 мингдан ортиқ киши ҳалок бўлган, кўп минг киши жароҳатланган, 100 минг киши бошпанасиз қолган. Аммо бу ерда таъкидланишича, айтилган рақамлар тўлиқ эмас ва қурбонлар сони бундан анча кўп. Қурбонлар 1962 йилда Казвин шаҳри районида рўй берган зилзила чоғида ҳалок бўлганлар сонига етади ёки ундан ортиқ бўлиши мумкин. Ўшанда 12 мингдан ортиқ киши ҳалок бўлган эди.

Зилзила эпицентри 14 минг киши яшайдиган Кахак посёлкаси остида. Зилзиладан зарар кўрган район 2 минг квадрат километр майдонни ўз ичига олади ва унда 100 га яқин шаҳар ва қишлоқ бор.

ТУРКИЯДА ЕР ҚИМИРЛАДИ

НЬЮ-ЙОРК, 3 сентябрь. (ТАСС). Бугун эрталаб Туркиянинг ғарби-шимолий қисмида ўртача куч билан ер қимирлаганлиги қайд қилинди.

Ассошиэйтед Пресс агентлигининг хабар беришича, ер ости тебранишлари Зонгулдоқ портида (Туркиянинг Қора денгиз соҳили), шунингдек Бартин ва Амасра шаҳарларида сезилди. Ер қимирлаш қанча моддий зарар етказганлиги тўғрисидаги маълумотлар ҳали эълон қилингани йўқ.

ЭТНОГРАФЛАР ВА АНТРОПОЛОГЛАРНИНГ ХАЛҚАРО КОНГРЕССИ

ТОКИО, 3 сентябрь. (ТАСС). Бугун Токиода этнография ва антропологияга бағишланган 8-халқаро конгресс иш бошлади. Конгресс ишида 50 дан ортиқ мамлакат олимлари, шу жумладан Совет Иттифоқи, Франция, Япония, АҚШ олимлари қатнашмоқдалар. Япония ва Совет делегациялари, шунингдек АҚШ делегацияси конгрессдаги энг нуфузли делегациялардир. Совет делегацияси составида антрополог, этнограф, археолог, тарихчи, тилчи олимлардан 45 киши бор.

Конгресс жараёнида олимлар ҳозирги замон антропологияси ва этнографиясининг энг муҳим проблемаларини муҳокама қиладилар, жумладан, халқларнинг келиб чиқиши, уларнинг тарихи ва маданиятининг ривожланишига тааллуқли масалаларга эътибор берадилар. Инсон ирсият, унинг ўсиш жараёнларига, инсоннинг турли яшаш шароитларига мослашуви ва унинг эволюциясига доир проблемалар ҳам конгресс ишида катта ўрин олади.

ЧЕХОСЛОВАКИЯДАГИ АҲВОЛГА ДОИР

Совет—Чехословакия музокаралари якунида қабул қилинган қарорларни Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитети ва Чехословакия Социалистик Республикасининг ҳукумати амалга ошириб бориб, мамлакатдаги аҳволни нормаллаштириш йўлида кейинги кунларда бир қанча чоралар кўрди.

Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Прагада пленуми бўлиб ўтганлиги тўғрисида илгари хабар қилинган эди. Пленум Москвадаги музокараларнинг натижаларини маъқуллади ва партиянинг ҳозирги шароитлари энг муҳим вазифаларини кўриб чиқди.

Чехословакия Социалистик Республикасининг ҳукумати баъзи актуал масалаларни 2 сентябрда, ўзининг навбатдаги мажлисида кўриб чиқди. Мамлакатдаги нормал ҳаёт фаолиятининг ривожланиши шу масалаларнинг ҳал қилинишига боғлиқ. Маҳаллий ҳокимият органларига кундалик проблемаларни ҳал этмоқ учун иттифоқчи қўшинларнинг қўмондонлиги билан алоқа боғлаш таклиф қилинди. Бундай алоқалар кундан-кунга тобора хилма-хил бўлиб бормоқда. Бундай алоқалар жамоат тартибини сақлаб туриш ишларини ҳам, шунингдек, масалан, ҳосилни йиғиб-териб олиш, машиналар ва ускуналарни ремонт қилиш ҳамда шу каби амалий масалаларда маҳаллий аҳолига иттифоқчи қўшинларнинг дўстона ёрдам кўрсатиш ишларини ҳам ўз ичига олмоқда.

Чехословакия Социалистик Республикасининг ҳукумати оммавий ахборот воситалари фаолиятини тартибга солиш мақсадида матбуот бошқармаси тузиш тўғрисидаги қонун лойиҳасини муҳокама қилди.

Бундай орган тузиш зарурлиги шунинг учун ҳам яққол кўриниб турибдики Прагада чиқаётган бир қанча газеталар ва журналлар социализмга қарши ва Советларга қарши мазмундаги материалларни ҳануз босиб чиқармоқда ҳамда Чехословакияни социалистик ҳамдўстликдан ажратиб олишни ва унинг капиталистик ривожланиш йўлига ўтиб олишини очиқдан-очиқ талаб қилиб келмоқда. Масалан, «Эркин телевизион газета», «Культурни живот», «Млади свет» ва бошқа баъзи газеталар яқинда шундай программа билан чиқди.

Бу хилдаги нашрлар контрреволюцион кучларга далда беришга зўр бериб интилмоқдалар. Контрреволюцион кучлар Москвадаги Совет — Чехословакия музокараларининг якунларига қарши ўзларининг иғвогарлик пропагандаларини давом эттирмоқдалар. Улар иттифоқчи социалистик мамлакатларга нафрат туғдиришга уринмоқдалар ва Москва музокаралари якунида қабул қилинган қарорларни изчиллик билан амалга ошириш учун курашаётган Чехословакия Социалистик Республикасининг раҳбар арбобларига қарши чиқмоқдалар.

Мана шу душманлик ҳолатининг ҳаммаси капиталистик мамлакатларда аввалгидек қўллаб-қўлтиқланмоқда. Империалистик монополияларнинг матбуоти Чехословакияда контрреволюцион тўнтариш қилиш умидида тузилган планлар барбод бўлганлигининг очиқдан-очиқ алам ва изтиробда эътироф қилиш билан бирга ўз агентларига янги йўл-йўриқлар бермоқда.

Масалан, Лондондаги «Санди таймс» газетаси Чехословакиядаги контрреволюционерларни «қуролли курашга ўтишга» даъват қилмоқда. Германия Федератив Республикасининг империалистик доиралари контрреволюцион шайкаларнинг фаолиятини янги шароитда активлаштиришга зўр бериб интилмоқдалар. Буни Ғарбий Германия федерал разведка бошқармасидан олиниб, матбуотда эълон қилинаётган маълумотлар ҳам кўрсатиб турибди.

Ўзларини инсонпарвар ва холис иш олиб борувчи ташкилот, деб даъво қилаётган баъзи ташкилотлар ҳам мана шу қабиҳ кампанияда иштирок қилаётганликлари ғалати бўлиб кўринса ҳам, лекин очиқ факт бўлиб турибди. Масалан, инглиз пенклуби (ёзувчилар клуби) эълон қилинган баёнотда айтишича, Прагада ёзувчилар қамоққа олинаётган эмиш, аммо қамоққа олинди, деб номлари айтилган ёзувчиларнинг баъзилари Прагада эсон-омон яшаб турибди, баъзилари эса ўзларининг ватан олдида қилган айбларини сезган бўлсалар керак, уларнинг айримлари Мюнхенга, айримлари Венага, айримлари Белградга кочиб кетди.

Контрреволюция ҳомийлари ва васийларининг аҳволи танг келиб қолган бўлса керакки, афкор оммага таъсир ўтказишнинг мана шундай усулларини қўлламоқдалар.

ТАСС, 3 сентябрь.

СОЦИАЛИСТИК мамлакатлар армияларининг қисмлари Чехословакия Социалистик Республикасида. Суратда: майор А. Г. Гладков деҳқонлар билан суҳбатлашмоқда.

В. Егоров ва А. Стужин фотоси. (ТАСС фотохроникаси).

Е. В. КОНДРАТЬЕВ

Халқаро классли СССР спорт мастери, отиш бўйича жаҳон, Европа, Совет Иттифоқи ва республика чемпиони Евгений **Кондратьев** фожиона ҳалок бўлди.

Евгений бор-йўғи 22 йил умр кўриб, шундан 7 йилини спортга бағишлади. У ана шу қисқа муддат ичида отишда юксак кўрсаткичларга эришди, ўзининг бениҳоя меҳнатсеварлиги билан мерганларча отишнинг энг тажрибали усталарини қойил қолдирди. У совет спортининг байроғи халқаро майдонда яна ҳам юқори кўтарилиши учун ҳамиша зўр куч-ғайрат сарф қилиб келди.

Республикамизнинг спорт жамоатчилиги Евгений Кондратьевни самимий инсон, дилкаш, меҳрибон ва сезгир ўрток деб билар эди.

Спортчи-ватанпарвар, яхши ўрток Евгений Кондратьевнинг порлоқ образи хотирамизда жуда узоқ йиллар сақланиб қолади.

Бир группа ўртоқлари.

СУРИЯЛИК ДЎСТЛАРНИНГ МИННАТДОРЧИЛИГИ

СССР Маданият министрлигининг таклифига биноан мамлакатимизга келган Сурия маданият арбоблари делегацияси Ўзбекистонда меҳмон бўлиб турибди. Делегацияга Сурия Араб Республикасининг маданият, туризм ва миллий йўналиш министри Сухаил Ал-Ғозий бошчилик қилмоқда. Делегация составида нашриётлар маҳкамасининг бошлиғи Адиб Лажми ва кино маҳкамасининг бошлиғи Муафақ Ал-Хони бор. Меҳмонлар республика меҳнаткашлари турмушининг турли соҳалари билан ғоят қизиқиб танишмоқдалар. Улар санъатни ривожлантиришда, маданий-оқартув муассасаларининг кенг шохобчасини вужудга келтиришда, шаҳар ва қишлоқларни кино билан таъминлашда, нашриётчилик ва китоб савдосини ташкил этишда Ўзбекистон орттирган тажрибага кўп эътибор бермоқдалар. Тошкентда делегация аъзолари шаҳар қурилишларини, Ўзбекистон халқ хўжалиги ютуқлари виставкасини кўздан кечирдилар. Сафар программасига биноан улар Самарқандга ҳам борадилар.

Сурия маданият, туризм ва миллий йўналиш министри Сухаил Ал-Ғозий ва унинг ҳамроҳлари Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, ташқи ишлар министри С. О. Азимов ҳузурида бўлди. Икки ўртада самимий дўстона суҳбат бўлиб ўтди.

Сухаил Ал-Ғозий ўз таассуротларини гапириб айтдики, Ўзбекистоннинг экономика ва маданиятнинг барча соҳаларидаги жуда катта тараққиёти социализм йўли — ривожланиш йўли эканлигини исботлаб турибди. Тошкентдаги зилзила оқибатларини тугатиш соҳасидаги ишларни министр айниқса мақтаб гапирди. «Шаҳардаги қурилиш суръатлари мени қойил қолдирди. Қурилишнинг ана шу жадал суръатлари совет республикаларининг яқин ҳамдўстлиги ва ўзаро ёрдами нима эканлигини яққол кўрсатиб турибди», деди меҳмон.

Суриядан келган меҳмонлар Исроил босқинчиларига қарши, тинчлик, тараққиёт ва миллий мустақиллик йўлида араб халқлари олиб бораётган кураш билан бирдам эканликлари учун Ўзбекистон меҳнаткашларига самимий миннатдорчилик изҳор қилди.

(ЎзТАГ).

МАКТАБЛАР ЕТИШМАЁТИР

БОНН, 4 сентябрь. (ТАСС). Ғарбий Германиядаги Шимолий Рейн-Вестфалия ўлкасининг ўзидагина 4600 та синфхона етишмайди. Синфларнинг 38 проценти мактабнинг асосий биноларидан 3 километргача бўлган масофадаги вақтинча биноларга жойлаштирилган. Ўқитувчилар етишмаётганлиги сабабли дарс соатларининг кўпи бекор ўтмоқда. Шу маълумотлар «Бонндаги «Генераль-анцайгер» газетасида босилиб чиқди.

СОХТА «ТЎЛҚИН»

БОНН, 4 сентябрь. (ТАСС). Ғарбий Германияда социалистик мамлакатларга қарши қўпорувчилик пропагандаси юритишни касб қилиб олган «Немис тўлқини» радиостанцияси ўз эшиттиришлари ҳажмини ва активлигини кучайтирмоқда. Ҳозирнинг ўзида бу радиостанция программаси кунига 29 тилда 80 соат эшиттирилиб турибди.

Бироқ реваншчи «элдошлар» социалистик мамлакатларга мўлжалланган қўпорувчилик пропагандасини кучайтиришни зўр бериб талаб қилмоқдалар. «Нойес комментаре» матбуот бюллетенида босилган хабарда айтилишича, улар жумладан, «Немис тўлқини» ва «Дойчланд-функ» радиостанциялари Чехословакия, Польша ва Совет Иттифоқи территорияларида яшовчи ва озчиликни ташкил қилган «немислар» учун сиёсий эшиттиришларни кўпайтиришни талаб қилмоқдалар. Бонн статс-секретари Леммер реваншчиларнинг шу талабини адо этишга ваъда берди.

РАДИО БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 — Эстрада концерти. 9.30 — Қўшиқлар. 10.10 — «Гармселнинг битиши» (балетдан парча). 10.30 — «Лола» (симфоник сюита). 11.15 — «Ҳарбий хизматга чақирилувчилар куни» (суҳбат). 11.25 — Қўшиқлар (Совет Армияси ҳақида). 12.15 — «Германия Демократик Республикаси микрофон олдида» (Берлиндан эшиттириш). 13.30 — Ҳарбий хизматга чақирилувчилар учун эшиттириш ва концерт. 16.10 — Симфоник музикалар. 16.50 — «Правда» газетасининг обзори. 18.00 — В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги олдидан «Совет халқи фаровонлигининг тез суръатлар билан ўсиши» (суҳбат). 18.10 — Романслар. 19.20 — Татар куйлари. 20.00 — «Ёшлик» радиостанцияси. 20.30 — Концерт (ёшлар учун). 21.00 — Халқаро мавзуларда суҳбат. 21.10 — Концерт (пахтакорларнинг талабига мувофиқ). 22.20 — Балетлардан рақслар. 22.30 — «Ленинннома» 23.15 — Концерт.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.55 — **Кўрсатишлар программаси.**

Рус тилида: 19.00 — **Телеянгиликлар**, 19.15 — **Омадинг келсин, Таня** (болалар учун кинофильм). 19.35 — **Кўрсатишлар программаси.**

Ўзбек тилида: 19.40 — **Телеянгиликлар**, 20.00 — **Бугун — ҳарбий хизматга чақирилувчилар куни**, 20.10 — **Ўзбекистон меъмори** (телепрограмма). 20.40 — **Икромжон Бўронов куйлайди**, 21.20 — **Ленин кутубхонаси**, 21.35 — **Шоир Эгам Раҳимнинг адабий портрети**, 22.35 — **Аёллар салтанати** (бадиий фильм, рус тилида).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

12.30 — **Ўқув эшиттиришлари программаси.**

13.30 дан — **Москва кўрсатади.**

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

19.00 — **Ўқув эшиттиришлари программаси.**

20.00 дан — **Москва кўрсатади.**

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

20.00 — **Кинофильм** (болалар учун, ўзбек тилида)

Рус тилида: 20.20 — **Янги иқтисодий ислоҳот амалда** (суҳбат), 20.35 — **Концерт**, 21.30 — **80 йилдан кейин** (ҳужжатли фильм), 21.40 — **Телефильм.**

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Қилич ва қалқон — «ЧАЙКА», «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК», «МОСКВА», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Зарба! Яна зарба! — «ЎЗБЕКИСТОН», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

(кеч соат 8 ва 9-45 минутда бошланади)

Қилич ва қалқон — «ФЕСТИВАЛЬ».

Катта оқ минора — «ХИВА».

Русь бўйлаб — ТЕЛЬМАН номли.

Менинг ҳаётимсан — НАВОИЙ номли.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

6 сентябрда

1968—1969 йил СИМФОНИК КОНЦЕРТЛАР

МАВСУМИНИНГ ОЧИЛИШИ

ПРОГРАММА

I бўлим

С. РАҲМАНИНОВ — Учинчи симфония (ля минор)

II бўлим

Г. ВЕНЯВСКИЙ — Оркестр билан скрипка учун концерт № 1.

М. Ашрафий — БАЙРАМ УВЕРТЮРАСИ.

ижрочилар:

Бутуниттифоқ бадиий коллективлар кўригининг лауреати, М. Қори Ёқубов номидаги Ўзбек давлат филармониясининг

СИМФОНИК ОРКЕСТРИ

Оркестрнинг бош дирижёри ва бадиий раҳбари Зоҳид ҲАҚНАЗАРОВ.

Дирижёр — Қувонч УСМОНОВ.

Солист — халқаро конкурсларнинг лауреати Виктор ПИКАЙЗЕН (Москва).

Концерт кеч соат 8 яримда бошланади.

Билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан, район кассаларида 12 дан сотилади.

Кутубхона, муассаса, корхоналар диққатига!

«Союзпечать» органлари 1959 йил газета ва журналларга

ЗАЯВКАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИШГА КИРИШДИ.

«Союзпечать» бошқармаси.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

БИЗНИНГ АДРЕС ВА ТЕЛЕФОНЛАР: ТОШКЕНТ, «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ № 26. Редактор — В36545. Редактор ўринбосарлари — В37914, В39323. Масъул секретарь — В34455. Масъул секретарь ўринбосарлари — В37203. Партия турмуши — В33469. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш — В31216. Халқаро ҳаёт — В37604. Коммунистик тарбия — В31455. Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — В34780. Совет қурилиши — В33258. Қишлоқ хўжалик — В37604. Адабиёт ва санъат — В32036. В37221. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — В34451. Маҳаллий ахборот ва спорт — В32347. Оммавий ишлар ва хатлар — В38679. В33553. Иллюстрация — В34524. Стенографистка — В37343. Корректура — В37162. Эълонлар — В38142. Коммутатор — В30249. В30250. В30251. В30252. В30253. В30254. В30255. В30256. В30257. В30258. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: Андижон 48—85, Бухоро 31—41, Қарши 22—82, Нукус 43—62, Самарқанд 31—972, Термиз 23—27, Фарғона 41—88, Урганч 34—55.

Б. № — 208. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64633. Р. 10285.